

د افغانستان اسلامي امارت
د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت
د مالي او اداري چارو عمومي رياست
د اطلاعاتو او عامه اريکو رياست

مجله شهيد

د شهیدانو او معلولینو چارو محترم سرپرست وزیر پیغام

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله

دا یو خرگند حقیقت دی چې د شهیدانو محترمو کورنیو او ډېرى معلولیت لرونکو وګرو
د هېواد خپلواکي، خمکني بشپړتیا، د دیني او اسلامي ارزښتونو په دفاع او اسلامي نظام
د تنفيذ لپاره قرباني ورکړي، د ګران هېواد ستر ملت نن د هغو په سربنندنو او کارنام
و وياري.

الحمد لله چې د شهیدانو قدرمنو وارثينو، معلولینو او د افغانستان دي دردېدلي او
کړبدلي قشر ته د اسلامي نظام تر چتر لاندي خدمت کوم.

الحاج ملا عبدالمجيد آخند
د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت سرپرست وزیر

لړلیک

۱	سرلیکنه
۲	د ثبت شوېو یتیمانو، کونډو او معلولینو مجموعی شمېر
۳	په ټولنه کې د یتیمانو حقوق
۹	شهید ملا بورجان آخند ژوند ته کته
۱۵	مهم خبروونه او راپورونه
۴۲	اهمیت شوری از نظر اسلام
۴۴	مصاحبه با یک تن معلول
۴۷	شعر او ادب

د امتیاز خاوند : د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت

*مسئول مدیر : مفتی فیصل "خاموش"

* د تصحیح مدیر : حافظ محمد یعقوب "روبان"

*خبریال : حشمت الله "محمدی" *دیزاينر : نعمت الله "نظري"

كتنپلاوي

مولوي کليم الله *افغان*
قاري شاه محمد *دوسټ*
د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د مالي او اداري چارو عمومي رئيس
د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د دفتر رئيس

مولوي محمد موسى *صديقی*

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د کارکوونکو چارو رئيس

" له سرلیکنې پرته د نورو لیکنو سپینتاوی د درنو لیکوالانو په غایه دی " **یادونه**

د هوایي ډګر عمومي سړک، فیاط کلا، کابل، افغانستان

mmd.gov.af@gmail.com

+93 705152652

سرلیکنې

د هر هېواد او ملت د تاریخ يوه مهمه بىرخە د شهیدانو او معلومینو قربانى، سرېنىدى، ويپارلى كارنامى او د هغۇي د ژوند كىسى دى. شهیدان ھغە كسان دى چې د دين، هېواد او د اعلاه كلمە الله لپاره يې خېل ژوند قربانى كېرى او د هغۇي قربانى او سرېنىدى ھېشكەلە ھم د ھېرىدو نە دى، پە دې توگە، د شهیدانو يادونە، د هغۇي لە يىتىمانو او كونىو سره نغدى مرسىتى، د هغۇي د كورنىو خخە ھر ارخىز ملاتر او د خدمتونو ورلاندى كول د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت لە مهمو مسؤوليتونو خخە دى.

معلومىن چې د انقلابونو پە دوران كى د جهادى مبارزى پر وخت او د نورو پېپىنۇ لە املە معلوم شوي او د خېل بدن مەم غېرى يې لە لاسە ورکېرى دى، د تولۇنى يوه بلە مهمه بىرخە دە، د هغۇي حقۇنە بايد د تولۇ لپاره واضح وي، د ژوند د كىفيت لورپولو لپاره يې بايد ھەچى وشى، د معلومینو ملاتر يوازى د هغۇي د فېزىكى اپتىا و پورە كول نە دى، بلکې د هغۇي روانى او تولنىز ژوند تە خانگىرى پاملىنە پكار دە.

لە نېكە مرغە د اسلامى امارت د مشرتابە د مەربىانى او شفقت لە مخى، تولۇ يىتىمانو، كونىو او معلومینو ژوند تە خانگىرى پاملىنە شوي د هغۇي د كورنىو وخت پە وخت احوال اخىستىل شوى، ستۇنزا او غوبىنتى يې اوپىدل شوي د توان او ورتىا سره سەم ورتە رسىدگى شوي، هغۇي تە د معىاري او بىسو خدمتونو ورلاندى كولو او د ملاتر پە موخە د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت تە ھر كال مشخصە بودىجە خانگىرى كېرى تر خو پە بىنە توگە د هغۇي اقتصادى ستۇنزو تە رسىدگى وشى.

د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت پە يوه كال كى توانىدىلى دى چې توانىدىلى دى چې يىتىمانو، كونىو او معلومینو تە د مياشتىنى نغدى مساعدتونو پە ورگە كى بشپىش شفافىت تأمین، پە شرايطو برابر يىتىمانو او معلومینو تە د حرفوي زده كېرو زمينە برابرە كېرى، د هېواد پە (۳۴) ولايتونو كى د يىتىمانو، كونىو او معلومىت لرونكۇ وگرۇ د ثبت او راجسىز پە موخە يې نوى الكترونىكى سىسەتىم فعل كېرى، د جعل او تزویر خخە د مخنىوي پە موخە پە مركز او ولايتونو كى كور پە كور د سروي او تصفىي پروسە پېل كېرى وە، تر خو واقعى مستحقىن وېپېنىدلى شي او هغۇي د شهیدانو او معلومینو وزارت د كېنلارى سره سەم ثبت شي، هەمداراز د وزارت د منظور شوي پلان پر اساس د هغۇي مياشتىنى نغدى مساعدتونه (ماھانى) پە مركز او ولايتونو كى د بانكى سىسەتىم لە لارى پر وخت وركلە شوي، سرپىرە پر دى، د شهیدانو ورثە ئ او معلومینو سره د غير نغدى مرسىتى لەكە ويلچىرونونو، خوراكي او غير خوراكي توڭو مرسىتى ھم د خىرييە مؤسسى او نهادونو پە هەمغىرى ترسە شوي دى.

د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت دويىمە گنه مجلە چې چاپ شوه، پە دې مجلە كى د وزارت د لاستە راپورنو او د عىمە فعاليتونو د راپورونو سرپىرە، اسلامى، ادبى او معلوماتى مطالب ھم خپارە شوي دى.

د ثبت شويو یتيمانو، کوندو او معلولينو مجموعي شمېر

مجموعي ثبت شوي یتيمان،
کوندي او معلولين

٦٥٣٢٦٥

مجموعي ثبت
شوي معلولين

١٨٩٦٣٥

٩٤٠٩٧

مجموعي ثبت
شوي کوندي

مجموعي ثبت
شوي یتيمان

٣٦٩٥٣٣

٣٦٣٣٢١

د ملکي شهيدانو د
ثبت شويو یتيمانو،
کوندو او معلولينو
مجموعي شمېر

١٦٧٦٤٥

د اسلامي امارت
د سپيخلو شهيدانو ثبت
شويو یتيمانو، کوندو
او معلولينو مجموعي
شمېر

١٢٢٢٩٩

د تيري اداري د وړل شويو
عسکرو او منسوبينو د ثبت
شويو یتيمانو، کونيو او
معلولينو مجموعي شمېر

په تولنه کې د یتیمانو حقوق

مفتي فیصل خاموش
د اطلاعاتو او عامه اړیکو رئیس

د شریعت په اصطلاح یتیم هغه چاته ویل کېږي چې بلوغ ته له رسپدومخکي پی پلار مړ شوی وي برابره خبره ده که غریب وي او که مالداره، د فقهی مشهورو علماء کرامو لکه عبدالله بن محمود او علامه ابن نجیم رحهم اللہ په خپلو کتابونو کې همدا ډول تعريف کړي : والیتیم کل من مات ابوه ولم يبلغ الحلم غنيا کان اوافقيرا ((الاختیار لتعلیل المختار ۵/۸۰ البحرالرائق ۱۲/۸))

همدا راز رسول الله صلی اللہ علیه وسلم فرمایلی: چې له بلوغ وروسته یتیم والی نشته یعنی کله چې یو خوک څوان او بالغ شو بیا دغه کس ته یتیم ویل صحیح نه دي.

لاتیم بعدالاحتلام (ابوداود ۱۱۵/۳)

په عامه توګه یتیم د خپل پلار له شفقت، مهرباني، مینې، او الفت خخه محروم او د خپلو خپلوانو اود تولنې د مهرباني او شفقت محتاج وي د پلار شتون د اولادونو لپاره حفاظت، امن، محبت او د رحمت باعث وي د یوې کورنۍ مشر او پلار د خپلې کورنې لپاره د یوې سیوري لرونکې ونې او د یوبنه ساتونکي او ډال حیثیت لري نو پلار د خپلو اولادونو د نفقې، کفالت، ساتنې او تربیې لپاره خپل خان قربانی کوي او ډول ډول تکلیفونه، ستونزې په خان تپروي ترڅو بچیان پی په راحت او سوکالی سره خپل ژوند تبر کړي د پلار په مرګ سره د یتیمانو د سر سیوري ختم او توله کورنې د نورو خلکو محتاجه شي، په داسې حالت کې یتیمانو ته خپل نژدې خپلوان پردي او ستړکې بدلي کړي ګاونډیان ورته سپک نظر کوي ځینې سخت زړه لرونکې خلک د یتیمانو مال جایداد ته ستړکې پټي کړي او په بېلا بیلو بهانو د دوى په مالونو حملې شروع کړي وي همدا راز د پلار په مرګ سره په معصومو یتیمانو د ظلم او ستم داسې لري شروع شي چې هیڅ پای نه لري.

یتیم ماشومان په خانګړي توګه د عاطفي او ذهني فشار سره مخ کېږي ځکه چې هغوي د پلار ملاتړ له لاسه ورکړي دي دا د هغوي په روانې وضعیت کې ژور تاثیر کوي چې په راتلونکي کې ددوی پر تولنیز او اخلاقی ژوند اغیزه کوي، یتیمان معمولاً د کورنې او تولنې د افرادو لخوا کم ملاتړ تراسه کوي او دا د هغوي په شخصیت کې منفي بدلونونه راولي، په ډېر ټولنونکي یتیمان د اقتصادي ستونزو سره مخ کېږي، پلار له لاسه ورکول یتیم ماشومان د هغه مالي ملاتړ خخه پې برخې کوي چې د دوى د ژوند د اړتیاواو لپاره مهم وي، ډېري یتیمان مجبورېږي چې کار وکړي او خپلې اقتصادي اړتیاوي په خپله پوره کړي چې دا د دوى تعلیمي او ذهني پرمختګ ته لوی خند جورېږي

متاسفانه زمونږ په تولنه کې اوس مهال د هغو کورنیو شمیر ډېر زیات دی چې پلار به پې په ډېر ناز او مینې سره د خپلو اولادنو پرورش او تربیه کوله د دوى هره خبره به پې منله ترڅو دوى خوشحاله او بنه سوکاله

ژوند ولري کله چي په پلار مرشي د پلار د مرگ سره سم د نورو خپلوانو په سرپرستي کي د همدغه نازولو يتيمانو ژوند له غلامانو هم بدتر شي ان تردي چي ئيني په له دېر ظلم او ستم خخه له كوره وتبني او ئيني نور بيا په همدغه كور کي هره ورخ او شپه په سرو سترکو سبا كوي دا د الله جل جلاله له لوري په مسلمانانو يو دول امتحان او ازمويښت وي چي په کي خوك کامياب او ئيني نور ناکام شي.

رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمائي: په مسلمانانو کي تر تولو غوره کور هغه دي، چي له يتيم سره په کي بنې چلنډ کېري او تر تولو بد کور هغه دي چي له يتيم سره په کي ناوړه چلنډ کېري. (ابن ماجه. ۱۲۱۳/۲) له شک پرته د اسلام مبارک دين د تولنيز ژوند د انسانانو د عزت وقار او حقوقنو ساتونکي او په خاصه توګه د يتيمانو د حقوقنو يادوونه او سپارښتنه کري الله جل جلاله په قران کريم کي له شلو زياتو ئايونو کي د يتيم په موضوعاتو اړوند احکامات نازل کري همدا راز رسول الله صلي الله عليه وسلم هم په دېري حدیثونو کي د يتيم د کفالت او تربیت باندي دېر اجر او ثواب او عزت بشارت او زيري ورکري دي. له يتيمانو سره ملي کومک:

د اسلام په مبارک دين کي د يتيمانو پالنه يو لوی فضيلت ګنډ کېري د قران کريم او احاديثو په رنځي له يتيمانو سره مرسته کول او د هغوي حقوق خوندي کول د هر مسلمان ذمه واري ده، د يتيم له حقوقنو سرغرونه په اسلام کي يوه لویه کنناه ګنډ شوي او له هغوي سره بنې چلنډ کولو ته دېر زيات ټینګار شوي دي همدا راز د اسلام مبارک دين په هر مالداره او شتمن شخص باندي دا لازمه کري چي د خپل مال خخه به د يتيمانو سره ملي کومک او امداد کوي الله جل جلاله په قران کريم کي دا سپارښتنه خوځایه کري الله جل جلاله فرمائي:

١٧٥- ﴿يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنِفِّقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ حَيْرٍ فَلِلَّهِ الْدِيْنُ وَالْأَفْرَيْنُ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينُ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَعْلَمُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ (البقرة: ٢١٥)

خلک له تاخهه پوښتنه کوي چي مونږ خه مصرف کرو؟ خواب ورکره: کوم مال چي تاسي لکوي په خپل مور او پلار، خپلوانو، يتيمانو، مسکينانو، او مسافرو باندي پي ولکوئ، او تاسو چي هره بشپکنه کوي الله جل جلاله ورياندي خبر دي. (البقرة: ۲۱۵) بل خاى الله جل جلاله فرمائي:

١٧٧- ﴿وَاتَّى الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ ذُوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينُ وَابْنِ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ﴾ (البقرة: ١٧٧)
ژباره: خپل ګران مالونه په خپلو خپلوانو، يتيمانو، مسکينانو، مسافرو، سوالکرو او د مريانو په آزادولو مصرف کري.

همدا راز د انفال په سورت کي الله جل جلاله فرمائي:
٤١- ﴿وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِلَّذِي أَنْزَلَ الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينُ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا آنَزْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَى الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ (انفال: ٤١)
ژباره: او تاسو ته دي معلومه وي چي د غنيمت خه مال چي تاسو په لاس راوري دي، د هغه پنځمه برخه د الله جل جلاله، د هغه د پيغمبر صلي الله عليه وسلم، د خپلو خپلوانو، د يتيمانو، د مسکينانو، او د

مسافرو لپاره دی.

له یتیمانو سره مالی کومک کول یو مهم عبادت گنل کېری او د یتیمانو د مالی ملاتر لپاره بېلا بېلی شرعی لاری او موارد شته لکه :

یتیمانو ته زکات ورکول

یتیمان که بېوزله وي د زکات مستحق دي، په شريعت کي زکات ورکول یو فرض عبادت دي، او هغه خوک چې مال پي د زکات نصاب ته رسپېلى وي، بايد د نورو بېوزلو په گډون یتیمانو ته هم زکات ورکري. الله تعالى فرمایلی دي: **انما الصدقات للفقراء والمساكين (التوبه : ٦٠)**

په دې ایت کي المساکین د هغو خلکو لپاره هم کارول کېری چې هیخ ډول مالی وسایل ونه لري، او که یو یتیم چې د دې ځانګړیاوو درلودونکي وي، نو هغه ته زکات ډېر اجر او ثواب لري.

صدقه (خیرات)

صدقه یا خیرات ورکول په اسلام کي یو غوره عمل گنل کېری او د نیک او رحمت یوه مهمه برخه ده، له یتیمانو سره په اختياري ډول مالی مرسته او یا خیرات ورکول د ثواب کار دی

وقف:

وقف (د خیر لپاره د مال وقف کول) یوه بله شرعی لاره ده، که خوک ئمکه، کور یا بله شتمنی د یتیمانو لپاره وقف کېي نو هغه شتمنی به د یتیمانو د اړتیاواو لپاره مصرف کېری، او د دې عمل اجر به د تل لپاره پاتي وي. او صدقه جاريه به وګرځي.

عطیه او هبة

له یتیمانو سره مرسته د هېي یا عطیې په بنه هم کېدلاي شي، که یو خوک یتیمانو ته خپل مال په هېه د مالی مرستې په توګه ورکري، نو دا هم یو غوره عمل دي، او د هغوي د مالی ملاتر یوه مهمه لاره ده. له پورتنیو ایاتونو خخه معلومېږي چې بايد هر مسلمان د یتیم سره مالی کومک او امداد وکړي لاسنيوی پي وکړي د خوراک خښاک او د استوګنې ترتیب ورته برابر کړي ځکه چې له یتیم سره مالی کومک او مرسته کول ډېر اجر او ثواب لري.

له یتیمانو سره بنه چلنډ کول

له یتیمانو سره د بنه چلنډ معنی دا ده چې چې له دوى سره هم داسي چلنډ وکړي خرنګه پي چې د خپلوا خاص بچیانو او اولادونو سره کوي ، د دوى د تعلیم، تربیې، خوراک، خښاک، او نورو ضرورتونو او اړتیاواو خیال وساتي، له دوى سره د میني او محبت ډکي خبرې وکړي په دوى باندي شفقت وکړي د دې لپاره چې یتیم د خپل پلار د نشتون احساس ونکړي، داسي یتیمان چې د پلار سیوری پر سرنه لري له دوى سره بنه چلنډ او بنه رویه کول جنت ته د داخلیدو ذريعه ده، خپله زموږ ګران پېغمبر محمد صلی الله عليه وسلم د یتیمي په حالت کي دنیا ته سترګي غبرولي وي حافظ ابن کثیر رحمه الله په خپل کتاب کي د ډېری علماء کرامو اقوال رانقل کړي او فرمایي:

کله چې رسول الله صلی الله عليه وسلم د مور په خیته وو پلارې عبدالله وفات شو. ان امه حین حملت

به توفی ابوه عبداللہ و هو حمل فی بطن امه علی المشهور (البداية والنهاية: ۲/۲۶۳) دخینو نورو علماء کرامو په اند باندی رسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم له پیدایبنت خخه اته ویشت (۲۸) میاشتی مخکی یا اوه (۷) میاشتی مخکی همدا راز دخینو نورو په اند دوه (۲) میاشتی مخکی یی پلار له دی فانی دنیا خخه رحلت کری وو.

(توفی عبداللہ بن عبدالمطلب بعد ما اتی علی رسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم ثمانیة وعشرين شهرا وقيل سبعة اشهر وقال محمد بن س عد: الاول اثبت انه توفی رسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم حمل وقال الزیر بن بکار: حدثني محمد بن حسن عن ابن خربوذ قال : توفی عبداللہ بالمدينة ورسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم ابن شهرین) (البداية والنهاية : ۲/۲۶۲)

علامه ابن اثیر رحمه اللہ په خپل کتاب کی دهشام بن محمد رحمه اللہ قول رانقل کری هغه واي: د رسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم له خخه اته ویشت (۲۸) ورجی مخکی یی پلار وفات شوی وو.

قال هشام بن محمد: توفی عبداللہ بن عبدالمطلب ابورسول اللہ بعدما اتی علی رسول اللہ ثمانیة وعشرون يوما. (الکامل فی التاریخ: ۱/۴۲۳)

خو سهحي قول دا دی: رسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم د مور په خیته کی وو، یعنی مور یی حامله و چې پلار یی وفات شو. او دا په یتیمتوب کی هغه لویه او اعلى مرتبه ده.

والذی رجحه الواقدي وکاتبه الحافظ محمد بن سعد: انه علیه الصلاة والسلام توفی أبوه وهو جنین فی بطنه امه وهذا ابلغ الیتم وأعلى مراتبه (البداية والنهاية: ۲/۲۶۳)

په قران کریم کی اللہ جل جلاله خپل پیغمبر حضرت محمد صلی اللہ علیه وسلم ته فرمایی:
أَلْمَ يَجِدُكَ يَتِيمًا فَآوَى ﴿الضَّحْيَ ۶﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى ﴿۷﴾ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَعْنَى ﴿۸﴾

ایا هغه ته یتیم پیدا نه کری او بیا یی پناه درکړه، او ته یی دشريعت له احکامو خخه نابلد وموندلی او بیا یی لارښونه درته وکړه. او ته یی ببوزله وموندلی او بیا یی شتمن کری.

دلتہ اللہ جل جلاله فرمایی: مونږ سره لدېنې چې ته یتیم پیدا کری خو بیا مو هم ستا د کفالت خوراک خبناک او سرپرسټی انتظام وکړ، د لوی منصب (نبوت) مو خبنتن کری وړاندې اللہ جل جلاله په همدي

سورت کی فرمایی: **(فَأَمَّا الْيَتِيمُ فَلَا تَقْهِرْ ﴿۹﴾)**
نو په یتیم باندی قهر مه کوه

تفسرین لیکی: چې دلتہ اللہ جل جلاله رسول اللہ صلی اللہ ته سپارښتنه کوي چې د یتیم خبر واخله پالنه پې وکړه لکه خرنګه چې تاته اللہ جل جلاله د یتیمی په حالت کې بنه خای درکرنو ته هم د یتیمانو زړه خوشحاله کوه، د هستوګنې خای ورته برابروه د خوراک خبناک اتنظام یې کوه او مه ورته په قهر کېږه.
امام مجاهد رحمه اللہ د دغه ایت په تفسیر کی فرمایی: چې یتیم به نه سپکوې او نه به یې بیعزته کوي.

(تفسیر الطبری : ۴۸۹ / ۲۴)

همدا راز مطلق یتیم سره باید بنه رویه نیکی او بنه اخلاق وشي برابره خبره ده که یتیم مالدار وي او که

غريب خکه چي په قران کريم کي الله جل جلاله د احسان او نيكى امر له مطلق يتيم سره کري او يتيم يي
مقيد کري نه دى په فقر سره الله جل جلاله فرمائي: **وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدِينِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ** (نساء: ٣٦)

رسول الله صلي الله عليه وسلم ته يوكس د زره له سختوالى شکایت وکړنې عليه السلام ورته وفرمایل:
که غواړي چي زره دي نرم شي مسکین ته خوراک ورکړه او ديتيم سر مسحه کړه.
عن أبي هُرَيْرَةَ -رضي الله عنه-: أَنَّ رَجُلًا شَكَأَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- قَسْوَةً قَلْبِهِ، فَقَالَ لَهُ: إِنْ أَرْدَتَ أَنْ تَلِينَ قَلْبَكَ فَأَطْعِمِ الْمِسْكِينَ، وَامْسَحْ رَأْسَ الْيَتَامَى». (السنن الكبرى: ٤٠/٣) (مسند احمد:
٢٦٣/٢) (فتح الباري: ٢٥٢/٥)

الله جل جلاله فرمایلی : يتیما ذا مقربة (بلد ١٥)

امام قرطبي رحمه الله د پورتني آيت په تفسير کي فرمائي:

دا آيت کريمه موږ ته لارښونه کوي چي په خپلواونه باندي صدقه کول غوره ده په نورو باندي ، لکه
خزنګه چي پر هغه يتيم صدقه کول غوره او بهتره دي چي هیڅ پالونکي او سپرېست نه لري پرهغه يتيم چي
پالونکي او سپرېست درلودونکي وي

يعلمک أن الصدقة على القرابة أفضل منها على غير القرابة، كما أن الصدقة على اليتيم الذي لا كافل له
أفضل من الصدقة على اليتيم الذي يجد من يكفله . تفسير القرطبي (٤٩/٢٠)
له دي ځایه دا معلومېري چي د خپلواونو او پې سپرېسته يتیمانو سره مرسته کول باید د مسلمان د اخلاقو یوه
مهمه برخه وي خکه دا عمل نه یوازي د مسلمان ايمان پیاوړي کوي بلکې د ټولنې د کمزورو خلکو ملاتې او
یووالی ته زمينه برابروي

د شهیدانو له کورنيو سره مالي مرسته کول:

فقهاء کرامو رحمهم الله په خپلو کتابونو کي د شهیدانو مجاهدينو له کورنيو سره د بيت المال له لوري په
مالي کومک ټینګار کري دى، هغوي ويلي چي باید د شهید ميرمنې او ماشومانو ته د هغه له شهادت وروسته
د بسني په اندازه مصارف ورکړل شي، تر خو مجاهدين مطمئن شي خکه کله چي هغوي پوه شي چي له
شهادت وروسته مود اهل او عيال غم خوپل کيري او د بيت المال له لوري ورسه کومک کېږي جهاد ته
به په بنه زره اماده شي .

وَمَنْ مَاتَ مِنَ الْمُرْتَزَقَةِ دَفَعَ إِلَى رَوْجَتِهِ وَأُولَادِهِ الصَّغَارِ قَدْرَ كِفَائِتِهِمْ؛ لِأَنَّهُ لَوْلَمْ تُعَظَّ ذُرْيَتُهُ بَعْدَهُ لَمْ يُجَرِّدْ
نَفْسَهُ لِلْقِتَالِ؛ لِأَنَّهُ يَحْافُ عَلَى ذُرْيَتِهِ الضَّيَاعِ، فَإِذَا عَلِمَ أَنَّهُمْ يُكَفَّوْنَ بَعْدَ مَوْتِهِ سَهْلٌ عَلَيْهِ دَلِيلٌ. الموسوعة
الفقهية (٢٠٥/٢٢)

ژباره : کوم عسکر چي ووژل شي د هغه مېرمن او کوچنيو ماشومانو ته د بسني په اندازه مصرف ورکول
کېږي، خکه که چېرته د هغه اهل او عيال ته مصرف ورنکړل شي، هغه بیا د جنګ لپاره خان نه ورگاري،
خکه د خپل اولاد د ضياع وېره به ورسه وي. او که چېرته معلومات ورته وشي، چي له مرگ وروسته ې غم

خورل کېري، بيا ورته جنگ ته ورلاندي کېدل اسان وي،
ومن بلغ من أَوْلَادِهِ وَهُوَ أَعْمَى أَوْ زَمِنْ رُزْقٌ كَمَا كَانَ يُرْزَقُ قَبْلَ الْبُلُوغِ، هَذَا فِي ذُكُورِ الْأَوْلَادِ أَمَّا إِلَيْنَا ثُمَّ فَمُفْتَضَى
ما وَرَدَ فِي «الْوَسِيْطِ» أَنَّهُنَّ يُرْزَقُونَ إِلَى أَنْ يَتَرَوَّجُنَّ. الموسوعة الفقهية (٢٠٥/٢٢)

که بلوغ ته له رسپدو وروسته په ماشومانوکی کوم یو پونداو یا شل وي هغه ډول روزي به ورکول کېري چې له بلوغ ورلاندي ورکول کېده داد نارينه لپاره حکم ده، د بخشينه اولاد په اړه د امام غزالی رحمه الله له کتاب (وسیط) خخه داسي معلومېږي چې تر هغو به مصارف ورکول کېري تر خو چې واده شوي نه وي.
همدا راز له شک پرته د شهیدانو د یتیمانو پالنه ډېر اجر او ثواب لري خو بايد د عامو مسلمانانو او یا کافرانو او له دوى سره په صاف کې ولارو ملګرو یتیمان هم له پامه ونه غورزوں شي ځکه چې د یتیمانو د پالنې په باب چې خومره فضائل راغلي هغه مطلق او تولو یتیمانو ته شامل دي ، بناء بايد د تولو یتیمانو د کفالت تعليم تربی خوراک څښاک ترتیب جوړ او شفقت او رحم ورباندي وشي د دوى لپاره د مالي مرستو او کومکونو په اړه بايد هلي ځلي او کوششونه وشي عبدالقدیر المناوى رحمه الله فرمایي:
فیض القدیر (۱ / ۱۰۸):

وإطلاق الأخبار شامل لأيتام الكفار ولم أر من خصها بالمسلم. فیض القدیر (۱ / ۱۰۸)
ژباره: د احاديثو اطلاق د کفارو یتیمانو ته هم شامل دي او ما تراوشه داسي خوک نه دي لیدلي چې د یتیمان د کفالت په اړه راغلي روایات په تر مسلمان یتیمان خاص کړي وي.
بناء په افغانستان کې تقریبا د خلوبېښت کلونو پرلپسي جنکونو او ناخوالو وروسته مونږ او تاسو ته په ډېر زیات تعداد سره کوندي او یتیمان را پاتي دي، داسي کورنۍ هم لرو چې د کوندو او یتیمانو شمير پي دوه ويشت(۲۲) ته رسپري داسي کلې نبار او قريه نه لرو چې هلته د کفارو او ملګرو لخوا پي وحشت چاپه او بمبارنه وي شوي او ګن شمير هیوادوال مونه وي شهیدان شوي دا چې اوس الحمد لله کفار او ملګري پي له شکست سره مخ او په تول هیواد کې اسلامي نظام نافذ دي هري خواته د امن فضا او خادر خپور دي. د اسلامي امارت مشرتابه د شفقت او ترحم په اساس او د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت لخوا هر کال په میلیاردونو بودیجه له توپير او تبعیض پرته د اسلامي امارت د سپېڅلو شهیدانو په کوندو یتیمانو او معلولینو، مليکي شهیدانو په کوندو یتیمانو او معلولینو او د تیرې ادارې د وزل شويو عسکرو په کوندو یتیمانو او معلولینو باندي په یوه اندازه په شفاف ډول د بانکي سیستم له لاري وېشل کېري. د خيريه بنسټونو او شتمنو هیوادوالو له خوا هم وخت پر وخت خوراکي توکي، البسه او نور اړين توکي په مستحقو یتیمانو وېشل کېري، الله جل جلاله دي وکري چې دا ډول ترتیبونه او پروګرامونه نور هم ډېر او زیات شي او چې هر خوک له یتیمانو سره مالي او نوري مرستي کوي الله جل جلاله دي په خپل دربار عاليه کې قبولي او منظوري کړي.

تمت بالخير

د شهید ملا بورجان آخند ژوند ته کته

شوي و کمونستانو په ټول افغانستان کي د مدارسو
ښوونکي عالمان، استادان او د اسلامي فکر لرونکي
کسان د دولت او کمونيسيتي عقيدي د دېښمني په تور
بنديانول او بيا به يې د نننيو صليبيانو او د هغوي
د غلامانو په شان همداسي له شواهدو او اسنادو
پرته په گوندي او کمونيسيتي محاكموکي په شهادت
رسول. شهيد ملا بورجان هم همغه وخت له درس او
مدرسي سره خدای پاماني وکړه. او د جهادي جبهي په
لوري يې مخه کړه چې کمونيستانو نوموري ديني
ښوونو دېر استادان په افغانستان کي د سوسیالیستي
ترقی د مخالفت په تور بنديان او بيا يې په مظلومانه
توكه په شهادت ورسول. که خه هم دا وخت شهيد
ملا بورجان د عمر په لحاظ کم عمره ووخدو د
غیرت، شهامت، او سرشندي په ډګر کي بيا تر تولوزره
ور، غيرتي او سشاره مجاهد وو. جهادي خدمت يې
25 کلني کي د کندهار ولايت په پنجواي ولسوالۍ کي
د جنوب لويدیئې حوزې مشهور جهادي قمندان
ملا حاجي محمد اخند له جبهي خخه پيل کړ. شهيد
ملا بورجان په ډير لړ وخت کي د خپلې بې کچې
زپورتیا له مخي په دغې جبهي کي تر تولود بهادر او
غیرتي مجاهد لقب خپل کړ، چې له امله يې په توله
سيمه کي د یوشجاع، تكتيکي او خيرک مجاهد په نوم
مشهور شو.

له 1980 م تر 1989 پوري د هبود جنوب لويدیئه
حوزه په تپه د کندهار ولايت مرکز د مجاهدينو او
روسانو او د هغوي د غلامانو خلقيانو او پرچمانو
د خونپيو عملياتو ساحه وه، د کندهار ولايت مرکز
او د هغورو په شاوخوا سيموکي به هیڅ داسي ورځ
نه تېږد چې په هغه کي دي په لسکونو روسي زغره
وال وسائل او بي شمېره روسي پوخيان د مجاهدينو
د مرکونيو عملياتو په ترڅ کي له منځه نه وي ورل

شهيد ملا بورجان چې اصلي نوم يې ملا امين الله دی
د حاجي ملام محمدصادق زوي او د ملا موسى جان
لمسی په 1379 هـ ق 1958 م کي د کندهار ولايت د
پنجواي ولسوالۍ د تلوکان په یوه دینداره او مجاهده
کورني کي دې فاني نړۍ ته سترګي غړولي دي.

زده کړه او تعليم:

دا چې د نوموري تعلق په یوه علمي کورني پوري ونو
د هغه والد صاحب دا کوبنښ کاوه، چې د ده زوي
هم د خپلې کورني د اسلامفو په خپر په علمي مسلک
کي داخل او له هغې لاري خخه د خپل دين عقيدي
او وطن لپاره د خدمت مصدر وګرځي. خود الهي
تقدير له مخي نوموري د خپل ژوند په دوهمه لسيزه
کي وو چې والد صاحب يې وفات شو او خپل وروستي
ژوند په د هغه دشفقت او مهرباني له سیوري ليري
په یوازيتوب کي د خپل مور تر سپرستي لاندې د
علم طلب او حصول ته وقف کړ. نوموري د هغې بې
سارې مينې او شوق له مخي چې له ديني تعليم سره
په درلود د ژوند په ډيرو ستونزمنو شرایطو کي د سيمې
په مدارسو او مساجدو کي خپل ابتدائي او منځيني
تعلیمات سرته ورسول.

جهاد او مبارزه يې:

شهيد ملا بورجان تازه دخپل ارمان (د اسلامي
تعلیماتو) د حصول منځيني مرحلې ته داخل شوي
وو، چې زمونږ په هبود کي کمونستانو د یوی فوئي
کودتا له لاري د قدرت واګې ترلاسه کړل. دا مهال
شهيد ملا بورجان نوي د ځوانې په موسم ورگه شوي
وو په زړه کي يې د درس او ښوونې ترڅنګ د جهاد
او جهادي سنګرونونو مينه هم په جوش راغلې وه. دا
هغه وخت وو چې ده بود د جنوب لويدیئې زون په
شمول د افغانستان په ټولو ولايتونو کي د کمونستانو
په خلاف د اسلامي جهاد او مقابلي بيرغ اوچت

مجاهدینو په شاهدي شهيد ملابورجان لومرنۍ شخص وو چې په رنا ورخ یې په دغه سيمه کې د روسانو او خلقيانو(کمونيستانو) په پوئي مرکزونو چريکي حملې پيل کړي.

شاهيد ملا بورجان د غيرت، سريښندې، تدبیر او زپورتيا يوه نمونه ووه د هغه به پر دېمن خاص روب پروت وو، په کومو پوئي عملياتو کې چې به نوموري شريک وود تولو مجاهدینو به په هماغو عملياتو کې د ځان په برياليتوب باندي پوره باور وو.

د روسي يرغل په مهال يوه شپه مجاهدینو پروګرام ترتیب کړ چې د کندھار په بنار کې دننه دروسانو په يو مهم پوئي مرکز عمليات ترسره کړي، د دغو عملياتو قومنده د ملا بورجان په غاره ووه.

نوموري د مجاهدینو له منځه خو تکړه مجاهدين انتخاب کړل چې د هغوي له جملې خڅه يو هم د افغانستان د اسلامي امارت زعيم عاليقدرام المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد وو. هماغه پوئي مرکز ته له رسپدو سره یې نور مجاهدين د مرکز په شاوخوا کې ځای پر ځای او دی خپله د مرکز همچواره د یوې ودانۍ بام ته ورپورته شو هلته یې ولیدل چې ګن شمېر روسان او ساتونکي خلقيان یې د مرکز په دننه کې د پرو(قطعو)په لوبو بوخت دي. سمدستې یې له خپلو ملګرو مجاهدینو خڅه هغه توغندي چې لا مخکې یې د توغولو لپاره چمتو کړي وي د بام سرته ورپورته کړ او له هغه خڅه یې په غافل ګيره توګه د روسانو په همغه بندياري مجلس باندي ګوزار کړ، چې له امله یې په ياد مرکز کې دبره روسانو او د هغوي مزدورانو ته مرکونې تاوان وروارو، خو خپل ځان او ورسه تول مجاهدين یې په سالمه توګه بېرته خپل مرکز ته راورسول.

همداراز چه کله په ۱۹۸۸ م کال کې د کندھار ولايت د ارغنداب ولسوالۍ ته چې هغه مهال د مجاهدینو تر تولو محکم او مضبوط سنگر کېل کېدہ د روسانو يوه ډېره لویه پوئي قوه راغله چې د هغې مشري په

شوي.

د کندھار ولايت د خپل سوق الجيши حيثيت له مخې روسانو او په کابل کې د هغوي ګوډاګي رژيم ته لکه د تېر امريکاګي اشغال په خېر امريکايانو او په کابل کې د هغوي لاسپوخي ادارې ته ډېر د اهمیت ور ولايت بلل کېدہ، همدا لامل و چې د هغه د ساتني او په هغه کې د مجاهدینو د پوئي فعالیتونو مخنيوي ته یې ډېرې پاملنې کوله.

هغوي د کندھار بنار ساتې لپاره د هغه شاوخوا مستحکم امنيتي ګمرېندونه جور کړي وو او د هغوي ساتونکي روسي او افغان پوچيان یې د وخت په تر تولو پرمختلليو پوئي وسائلو مجهز کړي وو. مجاهدینو هم کوشش کاوه چې په دغه مهم بنار باندي خپلي حملې زياتي او هغه تر خپلي محاصري لاندي وساتې. مجاهدینو ددي کار لپاره د کندھار بنار چارچاپيره او په خاص دول د محله جات، پاشمول، خوشاب او... په سيمو کې د کندھار بنار د محاصري او په هغه باندي د ترسره کوونکو عملياتو لپاره پوئي ګمرېندونه تشكيل کړل او په هغوي یې د سيمې تر تولو مجرب او با تدبیره مجاهدين له بنو پرمختلليو وسلو سره ځای پر ځای کړي وو.

دغه مجاهدين چې شمېر یې سلګونو تنو ته رسپدہ د وخت په بیلاپېلو جهادي تنظيمونو پوري مربوط وو، خو دله د جګړې په محاظ کې د هغوي تولو مشری د شهيد ملا بورجان په غاره ووه، نوموري که څه هم چې تنظيمي وابسته ګې یې د مرحوم مولوي محمد یونس(خالص) په اسلامي حزب پوري وو خو د خپل جهادي شهرت له امله یې د وخت د تولو جهادي رهبرانو په زړه کې خاص ځای درلود تولو عسكري پوهې باندي پوره باور درلود او له همدي امله یې نورې د کندھار په سطحه د کندھار د جنګ د لوړۍ کربنې د عمومي مسؤول په توګه تاکلې وو، د روسي يرغل پر مهال د کندھار ولايت د مشهورو

په مخامنځ جګړو کې تېر کړي او دوه خلی په دغو جګړو کې سخت زخمی شوي هم دی. لوړۍ خل په ۱۹۸۶ کې کله چې مجاهدين د کندهار بنيار ترڅېږمه د باغ پل په سيمه کې د روسي ځواکونو له لوري محاصره شول او دی ې د خلاصون په نيت ورغی هلته د مجاهدينو د محاصرې تر ماتولو وروسته د یو ځمکني ماين د انفجار په وسیله ټې شو. دوهم خل بیا په ۱۹۸۷ م کال کې د محله جات په سيمه کې له روسي ځواکونو سره په هغه خونړۍ جګړه کې زخمی شو ګومه چې روسانو په دغه سيمه کې د مجاهدينو د لوړیو کمربندونو د لمنځه وړلو په غرض پیل کړي وه او د حاجې معاون صاحب (ملا محمدرباني) په شمول د مجاهدينو یو شمېر نور مهم مشران پکې زخميان شول. خو په دغو دواړو وارونو کې ې زخمی کېدل د دې لامل نشول چې د ده په جهادی عزم کې دې کمزورتیا راولي، بلکې له هغوزخمنو به لا مکمل نه وروغ شوي چې بیا به د عملیاتو محاذ ته ولاړ. په افغانستان کې د نجیب په مشری د کمونیستی نظام تر رنگېدو وروسته ملا بورجان هم د نورو مخلصو مجاهدينو په خبر په کور آرام کښیناست او د تنظیمي اختلافاتو په مهال ې هیڅ کوم حزبي جهت په کته د هغوي په داخلي غورخوو پرخو کې ګډون ونکړ.

د طالبانو د تحریک په تأسیس کې د شهید ملا بورجان مهم رول:

په افغانستان کې د طالبانو اسلامي تحریک په داسې حالت کې رامنځته شو چې د شهید ملا بورجان په خبر زيات شمېر مخلص مجاهدين د خوارلس کلن مقدس جهاد د سپېڅلو ارمانونو له ترلاسه کولو خخه مایوسه شوي وو. ټول هېواد د ورور وژونکي ناروا جګړي سوچونکو لمبو په سر اخیستي و او په کابل کې یونیم میلیون اړمانجنو شهیدانو د توقيع خلاف د نړیوالو کفری دسيسو په ترڅ کې منځته راغلي بي واکه فاسده اداره حاکمه وه. هغه مجاهدينو چې په هېواد کې ې د یو سوچه اسلامي نظام دېلې کیدو په غرض بیدريغه قرباني ورکړي وي، تکلیفونه ې ګاللي

افغانستان کې د روسي قواوو د مشر قومندان جنرال بوريس ګروموف په غاړه وه . دغه قوه چې د روسي چارواکو په وينا ۱۲۰۰۰ کسیز پوځ تر ټولو لویه قوه وه چې په دېر شمېر روسي پوچیانو د زیات شمېر الوتکو او زغره والوو وسايطو په ملتیا پکې برخه درلوده.

په دغه جګړه کې روسي ځواکونو په جنوب غري حوزه کې یو بل مشهور جهادي قومندان او دارغنداب د مجاهدينو عمومي مشر ملا نقیب الله د هغه له ټولو مجاهدينو سره ۳۳ ورځې محاصره کړي وشهید ملا بورجان چې دا مهال د پاشمول او محله جات په سيمه کې د روسي ځواکونو له خوا د ورته محاصرې تر تهدید هم لاندي وو دا ې ونشو زغملاي چې ارغنداب کې دی د د نور مجاهدين ورونيه دروسانو تر وژونکو بمباريو لاندې محاصره پاتې شي.

هماغه وچي له خپلوا ګن شمېر تکره مجاهدينو سره سيمې ته ورغی د روسي ځواکونو په حلقوي کړښو ې د شاله لوري ناخاپه تکتیکي حملې وکړي چې په پایله کې ې دېمن تیت او پرق کړ او مجاهدين ې د هغوي له محاصرې خخه را خلاص کړل. د شهید ملا بورجان په مشری د ارغنداب ولسوالی خخه د روسي ځواکونو دغه ستري حملې پر شا تمبول د دې لامل شو چې نور بیا روسي ځواکونو تر هغوي چې په ۱۹۸۹-

۱۵ کال کې له افغانستان خخه تلل د دې جرات پیدا نکړ چې بیا د په کندهار ولایت کې د مجاهدينو کوم مرکزه محاصره او یا برید وکړي. د ملا بورجان دې تاریخي کارنامې د نوموري شهرت او محبوبیت نور هم پسې زیات کړ . د شهید ملا بورجان ټول جهادي دور دا یو امتیاز درلود چې دېمن هیڅ کله په ده باندې د برید کولو جرات په خان کې نشو پیدا کولی، بر عکس زیاتره وخت به د ده (شهید ملا بورجان) له خوا روسي او مزدور افغان ځواکونه ې تر برید لاندې نېول کیدل. نوموري د جهاد ټول وخت جنوب لویدیچې حوزې د مجاهدينو د یو تکره او مشهور قومندان په توګه له روسي ځواکونو سره

په ۱۹۹۵-۲۱۴ م د کابل په جنوب کې د چاراسیاب په سیمه کې شهید ملا بورجان شدید زخمی شو او د معالجې لپاره کندهاره ته راغی. دلته تر لبر وخت استراحت او علاج وروسته یېرته د کابل جنوب چاراسیاب ته د جګري د لوړیو کربنود تنظیمولو لپاره ولار. د ۱۹۹۵-۲۱۴ د فبروری د میاشتی له دوهی نیټې بیا ۱۹۹۶ کال اکست تر میاشتی پوري طالبانو خو خله کابل د نیولو کوبنښونکر خو موفق نشول. وروسته شهید ملا بورجان صاحب د طالبانو د قیادت په مشوره له ختیخ لوری د کابل د نیولو په یوه بدیل عسکري پلان کار پیل کړ. هماغه ټچې په ۱۹۹۶-۸-۱ کال پی د دغه نوي پوځی پلان د عملی کولونقشه د پکتیا د اريوب او سپني شګي له استقامت خخه پیل کړ او د سپني شګي، حصارک، ازري، ننګرهار ولایت، کنډ، لغمان او سروبي ولسوالي له تصفیه کولو وروسته په یوه میاشت او ۲۶ ورخو کې د جګري لوړۍ کربنه د کابل ختیخ دروازي د ماهپېر سیمې ته ورسوله.

د شهید ملا بورجان ترحم او خواخوری:

سره له دي چې شهید ملا بورجان خپل تول عمر په پوځي چارو کې تېر کړي و او تول سر وکار پی له جنګي امورو سره ټه، خو له اخلاقی لحاظه بیا دیر حلیم، نرم مزاجه او خوشطبعیته انسان و د جهادي ژوند په صحنه کې له خپلو ملګرو سره هغه تعامل د قرآن کريم د دې مبارک ارشاد ((اشداء على الكفار رحمة بينهم)) یو بنکاره مصدقه و.

هغه به د جګري په سختو شیبو کې د دې دیر کوبنښونکه چې په ناقه د چا وینه توی نشي. د طالبانو په تولو پوځي عملیاتو کې ده دا هېله درلوده چې د طالبانو مخالفین ونه وزل شي، هغوي ته بايد داسي زمينه مساعده شي چې يا تسلیم او يا هم د طالبانو له مقابلې خخه د عقب نشیني لاره غوره کړي. په ۱۹۹۵-۱۰-۱ د لاندي راوستان دې بې سې راديو ولايتونه د خپلې ولکي لاندي راوستان دې بې سې راديو پښتو خانګي خبریال ملا بورجان سره د طالبانو د پوځي

وو، دير شمېر خپلوان او سنګر خواره ملګري پې له لاسه ورکري وو، هغوي ته تر بل هر چا ناوره حالت د زغملو ورنه وو هغوي که تر بل هر چا د اسلامي حکومت د قائمولو په لارکي دير کراونه ليدي هم وو، خود خپلو قوي عزائمواو پخوازادوله مخې د دغو ناخوالو اود هيواود نامناسبو حالاتو په مقابلې کې تسلیمي او آرام کېناستل ورته له خپلو شهیدانو ورونو سره جفاء معلومېله. د دغو راسخ العقیده، قوي عزمه او نه ستري کیدونکو جهادي لارويانو له جملې خخه یو هم شهید ملا بورجان و چې د خپل پیل کړي مزل د سرته رسولو په غرض په د طالبانو د اسلامي تحريك د مؤسس ملام محمد عمر مجاهد ننګه وکړه او په دير اخلاص او میرانه سره د تحريك د تأسیس له هماغه لوړۍ سر خخه د هغه ترڅنګ ودرېد. د ۱۹۹۴-۱۱-۱۱ د سپتمبر تر ۲۷ می، د کابل ترتصفی پوري چې د طالبانو اسلامي تحريك په پوځي اوسياسي د ګر کې کومې لاسته راورې درلودلي په هغوي پې له شکه د شهید ملا بورجان د مخلصانه قربانيو، ستومانيو او صادقانه هلو خلوا ستر رول و. په ۱۹۹۴-۱۱-۱۱ کې چې طالبانو د کندهار ولایت مرکز ترڅلې سلطې لاندی راوست او هلتله په د طالبانو د اسلامي تحريك په نوم عالی شورا تأسیس کړه، شهید ملا بورجان د دغې شورا د عضویت ترڅنګ په اسلامي تحريك کې د خینو پوځي امورو تنظیم او ترتیب هم په غاره درلود. هغه په لوړۍ سر کې د کندهار دامنیه قومندان و تاکل شو تر هغه وروسته چې کله طالبانو د هېواد د نورو ولایاتو د تصفیي اقدامات وکړل نو د هغه لپاره د پوځي سوقاتو په انسجام او ترتیب کې هم شهید ملا بورجان د حاجي معاون صاحب ملام محمدرباني او تحريك د عمومي نظامي قومندان شهید ملام محمد اخند په ملګرتیا مخکښونکه رول ولو باوه، طالبانو وکولای شول چې دهغه د عسکري موفقو تکتیکونو په مرسټه په ديره کمه موده کې له کندهار نه د کابل ترڅنګو چاراسیاب او میدان بنبار پوري خان ورسوی.

د ملگرو حوصله او شجاعت به کمزوری شي، هماغه وو چي جسد مبارک يې په موئركې يو محفوظ خاي ته انتقال کر د جنگ مشري ملا عبدالرزاق اخند په غاره واخيسه او سروبي فتحه شو د سروبي له فتحي وروسته کله چي جنگ د زرداد پاتک ته رسپري الحاج ملا عبدالرزاق اخند راپيو خبرونه اوري خوشبختانه په خبرو کې هم د ملابورجان د شهادت په اړه هیڅ ونه ويں شول.

دا چي د ملافضل آخند په مشري کې د حصارک لخوا مجاهدينو جنگ شروع کړي وو ملا عبدالرزاق اخند بېره سروبي ته ځي ترڅوله ملافضل اخند او خینو نورو مشرانو سره وويې او د جنگ په هکله مشوره وکړي، ملا راکيتي او خيني نور ملګري يې سروبي ته رارسيديلي وو خپله ملافضل اخند دغه وخت سروبي ته نه وو رارسيديلي ملا عبدالرزاق اخند واي: چي دغه ملګري هم د شهيد ملابورجان له شهادته خبر نه وو ئکه خوي په دغه په هکله هیڅ ونه پوښتل.

هماغه وو چي ملا عبدالرزاق اخند ملا راکيتي او خينو نورو ملګرو ته وویل چي زما سلام ملافضل اخند ته ورسوئ، له سلام وروسته ورته ووای: چي سبا به زموږ او ستاسو پروګرام دا وي چي تاسو به د پلچرخي له لاري کابل ته داخليري او مونږ به د کوه چار له لاري کابل ته داخلېږو کله چي کوه چار او پلچرخي ته ورسېدو بيا به د راتلونکي پلان په هکله خبره کوو، هماغه وو چي سبا ماھير ته ورسېدو د ماھير لاره توله له ماينونو ډکه وه، د ماينونو راویستونکي مجاهدينو هم د ملابورجان اخند په شهادت خپله حوصله له لاسه ورکړي وه او ډير خفه بشکاریدو، ملا عبدالرزاق اخند ورته وویل چي آخرین کارکوئ وخت مه ضایع کوئ تر خو ستاسو د خفگان له امله نور ملګري حوصله له لاسه ورنکړي ملا عبدالرزاق اخند خپله د ماينونو په ويستلو شروع وکړه په دغه وخت کې جنگ هم ډېر شدت اختيار کړي وو، ملا عبدالرزاق اخند په خپله لاسونو ډېر ماينونه وباسل او خنثي پې کړل کله چي ملګرو ده زړه ورتیا ولیده هغوي بېرته خپل

پرمختګونو په هکله مرکه درلو د مرکې په ترڅ کې خبریال له ملابورجان خخه په دي اړه هم ويښتل چي تاسو ملي خپل تول پوئې عملیات په ورخ کې ترسره کوئ، او شې مهال هیڅ ستاسو کوم پوئې تحرك نه وي؟ نوموري په خواب کې ورته وویل چي: مونږ نه غواړو چي په غافلکېرانه توګه خپل مخالفین تر برید لاندې ونيسو ئکه په دي طریقه د هغوي مرګ ژوبله زياته رائې او مونږ نه غواړو چي هغوي ووژل شي، بلکې غواړو چي هغوي د وزلو پرته سيمې تر خپل کنترول لاندې راولو.

د تعجب خبره داده چي په وریښمین تنکي کې د ده د شهید کېدلو پر خاي چیرته چي طالبانو له هغه سره نیژدې يو مسجد جور کړیدی، د کرزی ادارې يوه امنیټ پوسته جوړه کړي وه، هغوي د خپل خان د حفاظت په غرض د پوستې په دیوال لوی خط لیکلې دی: د شهید ملا بورجان امنیټ پوسته!!!

د شهید ملا بورجان شهادت:

د جهاد او شهادت د سنگرونو دغه اسطوره يې شاهکار، د غیرت، شجاعت او فدکاري نمونه، دتقوی، صداقت او اخلاص سمبلو، قهرمان په ریا مجاهد محترم ملا امين الله (شهید ملا بورجان) د ۱۳۷۵ هجري شمسی کال د میزان د میاشتې په پنځمه نیټه د وریښمین تنکي په سيمه کې د مخالفینو د ۸۲ ملي متري، توب د مرمى په پرزو د لګېدلو له امله په شهادت ورسېد، په دي سره د خدای بخلي (۳۸) کلن اسلامي، جهادي او ملي ويارمن ژوند د عمر بلپدونکي ډېوه خاموشه شوه. (انالله وانا اليه راجعون).

کله چي دي په شهادت ورسېد الحاج ملا عبدالرزاق اخند چي په دغه وخت کې د شهید ملا بورجان اخند معاون وو چي اوس مهال د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت تخنيکي او مسلکي مرستيال دي، له ملګرو وغونښتل چي د شهادت په اړه په بايد خوک خبر نه کړو او شهادت په بايد پې وسائل شي ئکه چي د شهادت خبر او آوازه په ملګرو بنه تاثير نه کوي او

به د محبس له لاري کابل ته داخليري صدر صاحب
چي د چهار اسياب لخوا د مجاهدينو مشر وو هغه ته
ي وویل چي تاسو به په سنگ نوشته جنگ را شروع
کړئ او ملا مالک اخند ته ي وویل چي تاسو به د
ميدان بشار لخوا جنگ را شروع کړئ همغه وو چي له
تولو خواوو په کابل جنگ شروع شو او مجاهدين پر
مخ روان ول دلته ځينو قومندانانو ملا عبدالرزاق
اخند ته دا مشوره ورکړه چي باید نور مخکي لار نشو
هسي نه چي مجاهدين شهيدان او زخميان نه شي
خو ملا عبدالرزاق اخند تولو مجاهدينو ته د جنگ
د دوام خبره وکړه ځکه که چې ته مجاهدينو جنگ
درولي واي نو دشمن له دغه فرصته فايده پورته
کوله او مجاهدينو جنگ ته ادامه ورکړه او پر مخ روان وو
مجاهدينو پر تپي يو ټانګ ولاړ وو چي مجاهدينو
ته ي پر زيات مزاحمت جوړ کړي وو، د مازیکر له
لمانځه خخه وروسته د ملا عبدالرزاق اخند په امر د
دستګاه والا په دغه ټانګ خو فایرونه وکړل او له هغه
تکانو سره د ټانګ مقاومت ختم شو کله چي کابل د
ګډک او خواجه رواش ساحي له دیخوا د مجاهدينو
له خوافتحه شوې د محبس ، چهار اسياب او ميدان
شار لخوا هم مجاهدينو پر مختګ کړي وو. د
شي پ شاوخوا يوه بجه وه چي دشمن د ساحو په
پريښودو شروع وکړه او زياتره ډپوګانه ته ي چاودنه
ورکړه، ترڅو مجاهدين له دغه ډپوګانو خخه استفاده
ونکړي او اسلجي په لاس ورنشي، مجاهدين هم پوه
شول چي دشمن په منډه دی نو دوي هم له دغې
موقع خخه په استفادې سره د شي شاوخوا پر دوه
(۲) بجي اړګ ته ننوتل، او په دې سره د الحاج ملا
عبدالرزاق اخند په مشري کې کابل فتحه او زياتره
وزارتونو ته مجاهدين ولپيل شول. الله جل جلاله
دې د تولو شهيدانو شهادتونه د مجاهدينو ستپرياوي
په خپل دربار عاليه قبولي او منظوري کړي . آمين
ماخذ: سپن کاروان
زياتونه: مفتی فيصل «خاموش»

کار شروع او نور ماینونه هغوي وویشل او په دغه
وخت کې يو ماین وچاوبدو خو الحمد لله ملګرو ته
کوم زیان ونه رسید، مجاهدين د ماینونو په ويستلو
سره مخکي روان ووتردي چي د ماھپر ته نږدي د يو
پل لاندي مخالفينو يو بيلر له بارودو ډک اينې وو،
ترڅو دغه پل په مجاهدينو پت کړي او د مجاهدينو
پرمخ لاره هم بنده شي خو الحمد لله يو مجاهد په
ډېر تلوار سره د دشمن دغه پلان شنډ او خنثي کړ،
او په دې سره مجاهدين پرته له کوم مشکل له دې
پله تېر شول په دغه وخت کې د زابل يو تکړه او زړور
مجاهد ملا رحمت الله چي د قومندان نورالله ملګري
وو هم د شهادت جام نوش کړ مجاهدينو غوبنتل
چي مخکي لار شي خو دشمن د ماھپر تونل تول له
بارودو ډک کړي وو غوبنتل يې چي دغه تونل چاودني
وکړي او د مجاهدينو پر مخ لاره بنده کړي خو الحمد
للہ دې ته يې وخت نه وو پیدا کړي چي په بارودو کې
چاودېدونکي توکي خاي پر خاي کړي مجاهدينو په
ډېر میراني سره مخ پر تونل حرکت پېل کړ او له تونله
بلی خوا ته وو تل که خه هم دغه وخت مجاهدينو يو
ټانګ دشمن لخوا وویشتل شو، کله چي مجاهدين
له تونل وو تل له لږ حرکت وروسته يې د اوپو له چیني
سره د ماسپېښين لموخ ادا کړ، امير المؤمنين رحمه
الله هم د ملا بورجان له شهادته خبر شوي وو په
دغه وخت کې محمد ريانې د امير المؤمنين رحمه الله
پیغام راور چي له دې وروسته د تولو مجاهدينو لکه
د چهار اسياب د خوا د مجاهدينو د ميدان وردګ
د خوا د مجاهدينو او د ننګرهار د خوا د مجاهدينو
قومندان او مشر ملا عبدالرزاق اخند دی تول واک
او اختيار به له ده سره وي په دې سره تول ملګري
خبر شول، ملا عبدالرزاق اخند له خپل ملګرو سره
کوه چار ته ورسید چي له دوي مخکي ملا فاضل
اخند سره له ملګرو همدي ساحي ته رسیدلی وو. دا
چي تول مجاهدين ستپي وو د شي پې يې لږ ارام کړي
وي کله چي سهار شو، ملا عبدالرزاق اخند چي د تولو
مجاهدينو مشر وو ملا فاضل اخند ته وویل تاسو

د شهیدانو او معلولینو چارو سرپرست وزیر محترم الحاج ملا عبدالجید آخند فارياب ولايت ته سفر وکړه

د شهیدانو او معلولینو چارو سرپرست وزیر محترم
الحاج ملا عبدالجید آخند چې د دې وزارت د مالي
او حسایي چارو رئیس محترم مولوی محمد امین
دروبش، د خاصو شهیدانو آمر محترم مولوی
محمد، د دېتابېس او معلوماتو ریاست د پروژې
مالی مسؤول محترم مولوی شیبیل احمد خادم ې
ملتیا کوله، د فارياب ولايت د شهیدانو او معلولینو
چارو ریاست د کاري بهير د ارزونې ترڅنګ، د دې
ولايت په قیصار، شیرین تکاب، پشتون کوت او
گرزيون ولسوالبو کې د فدائیانو کورنېو، د متعددو
شهیدانو کورنېو او د هغو معلولینو سره چې د تبر
شل کلن جهاد پر مهال ې د خپل بدنه دوه غږي له
لاسه ورکړي وو، له نږدي وکتل، د هغوي ستونزې
او غوبښتنې واوريدي، هغوي ته ې د خواخوردي او
همدردي مراتب وراندي کړل او ورسره ې یوه اندازه
نځدي مساعدتونه هم ترسره کړي.

محترم وزیر صاحب د شهیدانو له کورنېو سره په
کتنه کې وویل: په هېواد کې اسلامي نظام د مجاهدينو
د سرپنډنو او قربانېو په برکت منځ ته راغلی او د
اسلامي امارت مسؤولین ژمن دي چې د شهیدانو
کورنېو او معلولینو ته کټور او شفاف خدمتونه

وراندي کړي.
همداراز د دې وزارت د مالي او حسایي چارو رئیس
محترم مولوی محمد امین درویش د یتیمانو، کونډو
او معلولینو د ثبت شویو آمارو او ارقامو په اړه هر
اړخیز معلومات وراندي کړل او وې ویل: دې وزارت
د مرکز په ګډون په ټولو ولايتونو کې (۶۵۳) زره
او (۲۶۵) تنه یتیمان، کونډي او معلولین ثبت او
راجستره کړي دی او د فارياب ولايت د شهیدانو او
معلولینو چارو ریاست ته (۳۰۰) ميليونه افغانۍ
بودیجه ځانګړې شوې ووه چې له هغې جملې خخه
(۲۴۰) ميليونه افغانۍ د روان مالي کال په لومړيو
شپرو میاشتو کې د یتیمانو، کونډو او معلولینو د
میاشتني نغدي مساعدتونو په توګه مصرف شوې
دي.

نوموري همداراز یتیمانو، کونډو او معلولینو ته د
میاشتني نغدي مرستود ورکړي په بهير کې د بشپړ
شفافیت ډاډ ورکړ او وې ویل: د شهیدانو او معلولینو
چارو وزارت له هر ډول تبعیض پرته د منظور شوې
طرجي سره سم مستحقینو ته نغدي مرسټي په
مساوي ډول حواله کوي.

د شهیدانو او معلولینو چارو سپرست وزیر محترم الحاج ملا عبدالمجيد آخند د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالى د فرمانونو او حکمونو او تعقیب او نظارت عمومی ریاست له پلاوی سره وکتل

همداراز په دې کتنه کې محترم شیخ نورالله نوري د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله د فرمانونو او حکمونو د تعقیب او نظارت د عمومی ریاست رامنځته کيدو اساسی موخه په هبود کې د خلکو ستونزو ته پروخت رسیدگی او په امارتی ادارو کې د شفافیت او اصلاحاتو راostل یاد کړل او وي: زمور د ناستي موخه هم په ادارو کې د رونټیا او اینو اصلاحاتو د رامنځته کولو په موخه د دې ریاست له لوري د ټاکل شوې کمېټی د کړنو ارزونه او د کاري بهير د بنې والي په موخه د سلا او مشورو ترسره کول دي. په دې کتنه کې د مالي او اداري چارو عمومي رئيس محترم مولوي کليم الله افغان هم د امیرالمؤمنين حفظه الله تعالى د حکمونو او فرمانونو د خارني په موخه د عمومي ریاست رامنځته کول په امارتی اداراتو کې د اصلاحاتو او شفافیت په رامنځته کولو کې یو مهم ګام وباله او د مؤظف شوې کمېټی سره يې د پوره همکاري ډاډ ورکړ.

د شهیدانو او معلولینو چارو سپرست وزیر محترم الحاج ملا عبدالمجيد آخند د پوهنې او لوړو زده کړو په برخو کې د فرامينو او حکمونو د نظارت له رئيس محترم شیخ نورالله نوري او راغلي پلاوی سره په خپل کاري دفتر کې وکتل. د دې کتنې پر مهال د مالي او اداري چارو عمومي رئيس محترم مولوي کليم الله افغان او د دې وزارت د دفتر رئيس محترم مولوي شاه محمد دوست هم حضور درلوډ. محترم وزیر صاحب، د شهیدانو او معلولینو چارو په وزارت کې د عالیقدر امیرالمؤمنين حفظه الله د فرمانونو او حکمونو د تعقیب او نظارت په موخه د ګمارل شوې کمېټی له لوري ترسره شوې چارې بنې وارزولي او زیاته يې کړه: په هبود کې اسلامي نظام د مجاهدينو په قربانيو رامنځته شوې او باید د دې ستر نعمت شکر اداء کړو او د عالیقدر مشرتابه د فرمانونو او احکامو په تطبیق کيدو سره په نظام کې پیاوړتیا او ثبات رامنځته کېږي.

محترم الحاج ملا عبدالمجید آخند سرپرست وزیر امور شهداء و معلولین و هیئت همراه اش به ولایت سرپل سفر نمود

محترم الحاج ملا عبدالmajید آخند سرپرست وزیر امور شهداء و معلولین طی این ملاقات ماحترم مولوی امین درویش رئیس امور مالی و حسابی پیرامون آمار و ارقام ثبت شده ایتمان، خانم های بیوه و معلولین معلومات ارایه نمود، وی همچنان از ملاقات ماحترم الحاج محمد نادر حقجو معاون والی، ماحترم محمد ظریف مظفر والی ولایت سرپل ملاقات نمود، در این ملاقات ماحترم الحاج روزالدین مسعود رئیس امر بالمعروف، ماحترم الحاج مولوی عبدالبصیر قوماندان امنیه، ماحترم الحاج مفتی محمد مقتضد قوماندان لواء و همچنان ماحترم الحاج مولوی نورالحق ولسوال ولسوالی کوهستانات آن ولایت نیز شده وزارت امور شهداء و معلولین نبودند از سیستم حذف گردیده اند.

طی این ملاقات ماحترم الحاج ملا عبدالmajید آخند گفت: همچنان ماحترم سیف الرحمن ابوظلحه رئیس امور شهداء و معلولین ولایت سرپل نیز طی صحبت های خویش اضافه نمود از آغاز سال روان خورشیدی تا اکنون نزدیک به (۲۵۰۰) تن آنان مساعدت های نقدی ماهانه پرداخت ماست تا از آنها حمایت همه جانبی نموده و به مشکلات آنها رسیدگی کامل نماییم.

در این سفر ماحترم الحاج ملا عبدالmajید آخند را که ماحترم مولوی محمد امین درویش رئیس امور مالی و حسابی، ماحترم مولوی محمد امر شهدای خاص، ماحترم مولوی شبیر احمد مسؤول مالی پروژه ریاست دیتابیس و معلومات این وزارت همراهی می نمود، ماحترم وزیر صاحب ضمن جویای سال روان حدود (۷) میلیارد آن برای خانواده های شهداء و افراد دارای معلولیت به عنوان مساعدت های نقدی ماهانه پرداخت گردیده است.

مساعدت های نقدی نیز توزیع نمودند. هدف اصلی سفر ماحترم الحاج ملا عبدالmajید آخند به ولایت سرپل، بلخ، جوزجان، سمنگان، بغلان و فاریاب بررسی از روند کاری ریاست امور شهداء و معلولین آن ولایت، جویای احوال وضعیت ورثه شهداء و معلولین، استماع مشکلات و خواست های آنان و همچنان توزیع مساعدت ولایت سرپل در راستای رسیدگی به مشکلات و چالش های های نقدی به ورثه شهداء و معلولین عنوان شده است.

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت په انګړه کې د یو محراب جومات پرانیسته وشه

حقاني، د مالي او اداري چارو عمومي رئيس محترم مولوي کليم الله افغان، د اړوند خانکو رئیسانو او د وزارت کارکوونکو په حضور کې رسمماً پرانیستل شو. د دې جومات د پرانیستې په مراسمو کې محترم شیخ الحديث دوکتور نورمحمد ثاقب د قرآن عظیم الشان د آیتونو او د نبوی صلی الله علیه وسلم د احادیثو په بیانولو سره د جوماتونو د جوړولو او خدمت کولو د اهمیت او لور مقام په اړه مفصله وینا وکړه او زیاته پې کړه: واقعی او ربنتینی مسلمان هغه خوک دی چې جوماتونه جوړوي او د هغو خدمت کوي، له نېکه مرغه نن سبا د هېواد په بېلاښلو سیمو کې د زیاتو جوماتونو د جوړیدو

یاد جومات د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د وړاندیز په اساس او د عالیقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى د منظوري سره سه د ارشاد، حج او اوقافو وزارت له بودیجې خڅه په دوه پورونو کې په پاڅه او اساسی ډول د (۱۱) میلیونه، (۲۲۶) زره او (۳۴۲) افغانې په مجموعی لګښت د ارشاد، حج او اوقافو وزیر محترم شیخ الحديث دوکتور نور محمد ثاقب له لوري د یو لړ خانګرو مراسمو په ترڅ کې د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د مسلکي او تخنيکي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند، د شهیدانو او معلولینو چارو مرستيال محترم شیخ صاحب عبدالحکيم

ارشاد رئيس محترم مفتی عبدالاحد مسعود وویل:
 په هېواد کې د اسلامي نظام خدمت او هر اړخیز
 ملاتر د ټولنې د هر وکړي وظیفه او دنده د. له
 سختو ستپیاوو او هلو خلو وروسته الله تعالی
 جل جلاله افغانانو ته دا نظام ورکړ او زمور باید
 د دې ستر نعمت شکر ادا کړو او په دې برخه کې
 باید ټول په ګډه او همغږي سره د اسلامي نظام د
 لا پیاوړتیا او پرمختګ لپاره ګامونه پورته کړو او په
 هېواد کې د نظام د پرمختګ لپاره هلي خلې وکړو.
 هغه همداراز زیاته کړه: د جوماتونو معنوی آبادی
 د خدای تعالی په ذکر او عبادت سره حاصلېږي
 د تاریخ په اوږدو کې دا جوماتونه د افتاء، قضاء،
 خیرخواهي، جهاد او د هر هغه عمل خای وو، چې
 د مسلمانانو په ګټه وو، او د دې جومات جورول پې
 د اسلامي امارت د مشرانو یو لوی او عظيم احسان
 ياد کړ.

.....

چارې روانې دی خو لازمه ده چې د جوماتونو
 په ظاهري بنه اکتفا و نکړو، بلکې په جماعت
 سره د الهي عبادت پابندی ضروري او لازمي ده.
 د دې مراسمو په ترڅ کې د شهیدانو او معلولينو
 چارو وزارت مرستیال محترم شیخ صاحب
 عبدالحکیم حقانی د جومات د جورېدو په برخه
 کې د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د رهبری له هڅو
 منه وکړه او وي ویل: د دې جومات په جورېدو
 سره به د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت د
 کارکوونکو او مراجعینو ستونزی حل شي، اوس
 کولای شي په دغه خای کې هم عبادت وکړي
 او هم د قرانکريم د تلاوت جلسې ترسه کړي.
 محترم شیخ صاحب د جوماتونو او دیني
 مدرسو د جورولو لپاره هڅي د ټولنې د هر وکړي
 مسؤوليت او دنده وکنله، په دې برخه کې پې د
 علمای کرامو رول مهم وباله او تینګارې وکړ چې
 هر مسلمان باید د خپل توان په اندازه د دیني
 مدرسو د جورولو او پیاوړتیا لپاره هڅي وکړي.
 دیاد وزارت د مالي او داري عمومي رئيس محترم مولوي
 کليم الله افغان هم په دې مراسمو کې وویل چې د
 اسلامي امارت رهبري د ملي بودیجې خخه په استفادې
 په هېواد کې لوی عمراني پروژې په لاره اچولي دي او
 دا کړنه د هېواد د ابادی او پرمختګ لپاره د اسلامي
 امارت د مشرتابه اخلاص او پوره ژمنتیا خرگندوي
 او په کار ده چې د دې لوی نعمت شکر اداء کړو.
 نوموري همداراز د ارشاد، حج او اوقافو له
 وزیر خخه وغوبېتل، چې د تېرو ګلونو په پرتله
 د حج په مراسمو کې سې کال د معلولينو او
 یتیمانو لپاره زیاته سهمیه په پام کې ونسی.
 د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت د دعوت او

• محترم الحاج ملا عبدالمجید آخند سرپرست وزیر • امور شهداء و معلولین به ولایت جوزجان سفر نمود

کامل نماییم.

همچنان محترم وزیر صاحب در دیدار با خانواده های شهداء و معلولین از رسیدگی به خواست ها و مشکلات آنها اطمینان داده گفت: نظام امارت اسلامی با فدایکاری های مجاهدین و همکاری مردم به میان آمده و مسؤولین امارت اسلامی می کوشند تا به مشکلات و خواست های مردم رسیدگی کامل صورت گیرد.

موسوف همچنان به مسؤولین آن ریاست به منظور ارایه خدمات بهتر به ورثه شهداء و معلولین هدایات لازم ارایه نمودند.

همچنان محترم مولوی شیر احمد رئیس امور شهداء و معلولین ولایت جوزجان ضمن ارایه گزارش از کارکرد و فعالیت های آن ریاست، از رسیدگی به مشکلات و خواست های خانواده های شهداء و معلولین اطمینان کامل دادند.

در عین حال برخی خانواده های شهداء و افراد دارای معلولیت نیز از توجه خاص امارت اسلامی اظهار امتنان نمودند.

محترم الحاج ملا عبدالmajid آخند سرپرست وزیر امور شهداء و معلولین به منظور بررسی از روند کاری و چگونگی ارایه خدمات به ورثه شهداء و معلولین به ولایت جوزجان سفر نموده است، موصوف طی این سفر ضمن بررسی از روند کاری ریاست امور شهداء و معلولین ولایت جوزجان با برخی خانواده های فدایان در آن ولایت ملاقات نموده مشکلات و چالش های فرا راه آنها را استماع و ضمن ابراز همدری با خانواده ها و اتحاف دعا به روح شهداء با خانواده های متذکره مساعدت های نقدی انجام دادند.

محترم الحاج ملا عبدالmajid آخند در دیدار با کارمندان و مسؤولین ریاست امور شهداء و معلولین ولایت جوزجان هدف اصلی سفر خویش را به آن ولایت بررسی از اجرآت کاری و فعالیت های آن ریاست عنوان نموده گفت: یکی از اهداف اصلی سفر ما به این ولایت دیدار با خانواده های شهداء و معلولین است تا مشکلات آنها را از نزدیک مشاهده نموده و به خواست ها و مشکلات آنها رسیدگی

د کابل ولايت د شهیدانو او معلولينو چارو رياست لپاره نوي ودانۍ تر بيارغونې وروسته د محترم الحاج ملا عبدالمجيد آخند لخوا د یولر مراسمو په ترڅ کې پرانېستل شوه

لپاره نوي ځانګړي شوې ودانۍ چې په تېرو خو لسيزو کې ويچاره پرته او ورڅه ګته نه اخيستله کېدله چې د اسلامي امارت د واکمنډو خڅه وروسته د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت له لوري د يادي ودانۍ تولې برڅي ورغول شوې او ګټې اخيستني ته وسپارل شوه چې له دې وروسته به د ياد ریاست کارکوونکو او مراجعيينو پر وړاندې شته ستونزې او ننګونکو هوارې او هغوي ته به لا زياتي اسانتياوي برابري شي.

د دې ودانۍ د پرانېستې په مراسمو کې د شهیدانو او معلولينو چارو وزیر محترم الحاج ملا عبدالمجيد آخند، د مسلکي او تخنيکي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند، د شهیدانو او معلولينو چارو مرستيال محترم شيخ صاحب عبدالحکيم حقاني، د ملي او اداري چارو عمومي رئيس محترم مولوي کليم الله افغان او د دې وزارت د اړوندو خانګو رئیسانو ګډون کړي وو.
د کابل ولايت د شهیدانو او معلولينو چارو ریاست

د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت مسلکي او تخنيکي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند، په افغانستان کې د خورو نړیوال پروګرام (WFP) له مرستيال سره وکتل

وکتل، په دې کتنه کې د وزارت د مقام د دفتر رئيس محترم مولوي شاه محمد دوست، د بهرنېو اړیکو او پلان رئيس محترم ملا صدوخان حق شناس، په افغانستان کې د خورو نړیوال پروګرام (WFP) له مرستيال هرالد میناردت سره په خپل کاري دفتر کې محترم حميد الله افغان او د خورو نړیوال پروګرام

د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت مسلکي او تخنيکي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند، په افغانستان کې د خورو نړیوال پروګرام (WFP) له مرستيال هرالد میناردت سره په خپل کاري دفتر کې

خورو د نړیوال پروګرام یوا Higgins او اساسی موخه دا
د چې د نړۍ په سطحه آسیب پذیره او اړمنو خلکو
ته په اضطراري حالتو کې بشري مرستي ورسوي او
د هغوي لپاره غذايی امنیت او مصؤنيت رامنځته
کړي.

هغه همداراز وویل: د خورو نړیوال پروګرام په پام
کې لري چې په روان کال کې به شپږ میليونه کسانو ته
د دوبي په موسم کې او یوولس میليونه نورو اړمنو
خلکو ته د ژي په موسم کې بشري مرستي چمتو
کړي نوموري زیاته کړه: یاد پروګرام معلومینو او بې
سرپرسته کورنيو ته د مرستو په رسولو کې لومړیتوب
ورکوي او د دې وزارت سره په همغږي کې په مستحقو
یتیمانو، کونډو او معلومینو ته د مرستو په رسولو کې
پوره پاملننه وشي.

د دې کتنې پر مهال د شهیدانو او معلومینو چارو
وزارت د مقام د دفتر رئیس محترم مولوی شاه
محمد دوست یتیمانو، کونډو او معلومینو ته په بنه
او شفافه توګه د مرستو د رسولو پر خرنګوالي خبرې
وکړي او زیاته پې کړه: په هېواد کې د اسلامي امارت
په راتګ سره دې وزارت پرته له هر دول تبعیض
څخه د یوې شفافې پروسې په ترڅ کې د اسلامي
امارت، د تېړي ادارې وژل شوی نظاميان او مليکي
یتیمان، کونډي او معلومین ثبت کړي دي. هغه د
خورو نړیوال پروګرام له مسؤلینو څخه وغوبېتل
ترڅو خپلې مرستي د دې وزارت سره په همغږي
ترسره کړي.

همداراز د دې وزارت د بهرنېو اړیکو او پلان رئیس
محترم ملا صدوخان حق شناس د یتیمانو او
معلومینو د اقتصادي ځان بساينې په برخه کې د
حرفوی پروګرامونو دایرولو په اهمیت خبرې وکړي
او د خورو نړیوال پروګرام له مسؤلینو پې وغوبېتل
ترڅو په یاده برخه کې هم دې وزارت سره همکاري
وکړي.

د اضطراري برخې مسئول محترم خالد نورزاد هم
حضور درلوود.

په پېل کې محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د
یتیمانو، کونډو او معلومینو په وړاندې پرتو ستونزو
او ننګونو ته اشاره وکړه او وې ویل: په دې هېواد کې
د نورو هېوادونو په پرتله دېری خلک بشري مرستو
ته اړتیا لري او د دې لامل دا دې چې په تېرو خو
لسیزو کې افغانانو ملت ته د خدمت کولو او د هېواد
د خپلواکې په لاره کې دېرې قرباني ورکړي دي او نن
ورځ هغوي له مالي اړخه کمزوري پاتې دي او په کار
د هې چې هغوي ته د مرستو رسولو زمينه برابره او په
سمه توګه د هغوي لاسنيوی وشي.

د مسلکي او تخنيکي چارو مرستيال په اسلامي امارت
کې د بنځینه و حقوقو ته د خانګرې پاملنې یادونه
وکړه او زیاته پې کړه: د اسلامي امارت د رامنځته
کېدو یوه اساسی موخه هم له شرعی او انساني اړخه
د بنځینو د حقوقو څخه دفاع او د هغوي د عزت
او شرافت ساتل وو، او کومې ناروا کړنې او ظلمونه
چې د بنځو په وړاندې کېدل، د هغو ظلمونو څخه
بنځو ته نجات ورکړل شو.

محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د خورو نړیوال
پروګرام له مرستو څخه مننه وکړه او وې ویل: د
شهیدانو او معلومینو چارو وزارت په هېواد کې له
شپږ لکه څخه زیاتو یتیمانو، کونډو او معلومینو ته
میاشتني نغدي مرستي ورکوي، او دا به غوره وي
چې د خورو نړیوال پروګرام له دې وزارت سره په
همغږي یادو کسانو ته چې د تولني تر تولو اړمن قشر
دې هغوي ته لومړیتوب ورکړي او په دې ډول به د
هغوي پر وړاندې شته ستونې له منځه یوړل شي
او مرستي به واقعي مستحقينو ته ورکړل شي.

په دې کتنې کې په افغانستان کې د خورو نړیوال
پروګرام (WFP) مرستيال هرالد میناردت د دې
پروګرام د موخو، فعالیتونو او لاسته راونو په هکله
هر اړخیز معلومات وړاندې کړل او زیاته پې کړه: د

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د مسلکي او تخنيكي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د فدايانو او متعدد مجردو شهیدانو کورنيو د ليدو او پونستنې په موخه هلمند ولایت ته سفر وکړه

شوي، د اسلامي امارت مشران او په ځانګري توګه عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى تل دا توصيې کوي چې د شهیدانو کورنيو او معلولینو پونستنې کوئ او له هغوي سره همکاري وکړي.

محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د هلمند ولایت د شهیدانو او معلولینو چارو ریاست د کاري بهير خخه په لیدنه وکړه، د اداري چارو ارزوني ترڅنګ په د ياد ریاست د کارکوونکو ستونزې او غوبنتنې واورپدې او په يو شمېر برخو کي په د چارو د لابنه سمون په موخه لازمي لارښوونې وکړي.

د يادواني ور ده چې د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت مرستيال تر دي وړاندي په هرات او بادغيس ولايتونو کي د فدايانو او متعدد مجردو شهیدانو کورنيو پونستنې او ليدو ته هم ورغلی وو، او هغوي سره په يو اندازه نغدي مرستې ترسره کړي وي.

محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د دې سفر په ترڅ کي د هلمند ولایت په ګرشک، نهرسراج، باباجي، واشېر، نوزاد، مارجه، ناوه، ګرمسبېر، خانشين او نادعلي ولسواليو کي د يو شمېر فدايانو او متعدد

مجردو شهیدانو کورنيو سره له نېږدي وکتل، د شهیدانو پاک روح ته په دعا وکړه، د هغوي کورنيو ته په د داډ ګېرنې او خواخورۍ مراتب وړاندي کړل او ورسه په يو اندازه نغدي مرستې هم ترسره کړي.

محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د فدايانو او د متعدد مجردو شهیدانو کورنيو سره په کتنه کي وویل: تاسود اسلامي نظام د راتلو لپاره قرباني ورکړي دي، اوس د خپل نظام مشرانو ته دعاوې وکړي ترڅو د اسلامي نظام په پیاوړتیا سره د تللو شهیدانو او د افغان مجاهد ولس ارمانونه پوره شي.

هغه همداراز یادو کورنېو ته داډ ورکړ: د اسلامي امارت مشرانو تاسو هېر کړي نه ياست، د شهیدانو ورته ئ او معلولینو ته د بنو خدمتونو وړاندي کولو په موخه د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت رامنځته

هلمند

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د مسلکي او تخنيكي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند په کابل کې د قطر سفارت له مستشار سره وکتل

د يوه کورنې خخه ۳۶ تنه يتيمان او ۸ تنه کوندي
هم د دي وزارت سره ثبت شوي دي، نو اپينه ده
چې د تولني له دي اړمن قشر خخه په بشپړه توګه
ملاتې وشي.

هغه همداراز زیاته کړه: د شهیدانو او معلولینو چارو
وزارت ټولو ثبت شوبو يتيمانو، کوندو او معلولینو
ته د منظوري شوې بودیجې خخه د بانکي سيسیتم
له لاري میاشتني نغدي مساعدتونو حواله کوي.
په ورته وخت کې په کابل کې د قطر سفارت مستشار
هم ژمنه وکړه چې د يتيمانو، کوندو او معلولینو ثبت
شوې آمار او ارقام به د قطر هېواد د سري میاشتني
سره شريک کړي تر خو دي اړمن قشر ته په بېلابلو
برخو کې لا زیاتې مرستې چمتو او د هغوي لاسنيوی
وشي.

د مسلکي او تخنيكي چارو مرستيال محترم الحاج
ملا عبدالرزاق آخند په کابل کې د قطر سفارت له
مستشار محترم مردف علي القاشوطي سره په خپل
کاري دفتر کې وکتل. د دي کتفې پر مهال د ملي او
اداري چارو عمومي رئيس محترم مولوي کليم الله
افغان، د مقام د دفتر رئيس محترم مولوي شاه
محمد دوست، د اطلاعاتو او عامه اړیکو رئيس
محترم مفتی فیصل خاموش او د پلان، پالیسی او
بهرنېو اړیکو رئيس محترم ملا صدوخان حق شناس
هم حضور درلود.

په پېل کې محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د دي
وزارت له لوري يتيمانو، کوندو او معلولینو ته د
خدمتونو وړاندې کولو پر خرنکواي خبرې وکړي او
زياته پې کړه: زموږ هېواد د تېږي جګړي له امله له
کښو ستونزو سره مخ شوې دي، چې د بېلکې په توګه،

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د مسلکي او تخنيكي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د يتيمانو، کوندو او معلولینو لپاره د لا زیاتو مرستو د راجلبلوو په موخه د ملي او نړیوالو مؤسساتو له مسئلينو سره غونډه ترسره کړه

په دي غونډه کې د اقتصاد وزارت د ملي او اداري
چارو مرستيال محترم مولوي محمد عالم جمیل،
د غیر دولتي مؤسساتو د فعالیتونو د انسجام رئيس

د شهیدانو او معلولینو وزارت د مسلکي او تخنيكي
چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د
اقتصاد وزارت په عمومي تالار کې د ملي او نړیوالو
مؤسساتو له استازو او مسئلينو سره غونډه ترسره

محترم مولوی باقی بالله فضلي په تېرو درېپو کلونو کي د ياد ریاست د لاسته راوندو د بیانولو ترخنگ د یتیمانو، کوندو او معلولینو د ثبت په پروسه کې د شفافیت رامنځ ته کولو په موخيه د نوي الکترونيکي سیستم فعالولو په هکله هم معلومات وړاندې کړل. همداراز په دې غونډه کې د بهرنبو اړیکو او پلان رئیس محترم مولوی صدوخان حق شناس هم د مؤسساتو خخه یتیمانو، کوندو او معلولینو ته د مرستو د راجلبلو پر خزنګوالي او همداراز د هغوي د عده اړتیاوو او ستونزو لپستونه د مؤسساتو له استازو سره شريک کړل.

په دې غونډه کې پرېکړه وشوه، هغه مؤسسي چې یتیمانو، کوندو او معلولینو ته خدمتونه وړاندې کوي، مکلف دي چې له دې وروسته د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د خپلې سکتوری ادارې په توګه غوره کړي او هغه پروژې چې د یتیمانو او معلولینو په برخه کې په لاره اچول کېږي باید د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت سره په همغري ترسره شي.

او دا وزارت مکلف دي چې دروغتیابي پروژو د تطبیق په برخه کې د عامې روغتیا له وزارت سره او د فني او حرفوی زده کړو په برخه کې د کار او تولنيزو چارو له وزارت سره همغري وکړي.

په دې غونډه کې دا پرېکړه هم وشوه چې د نورو پروژو په پرته دې د پرمختيابي پروژو تطبیق ته لومړیتوب ورکړل شي.

محترم عبدالسلام اشرفی، د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د پلان، پالیسی او بهرنبو اړیکو رئیس محترم مولوی صدوخان حق شناس، د کارکوونکو چارو رئیس محترم مولوی محمد موسی صدیقی، د تولنيزو خدمتونو د تنظیم رئیس محترم مولوی ثناء الله فرقاني او د دېتابېس او معلوماتو رئیس محترم مولوی باقی بالله فضلي حضور درلود.

په دې غونډه کې د مسلکي او تخنیکي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د یتیمانو، کوندو او معلولینو پر وړاندې د پرتو ستونزو او ننګونو په هکله خبرې وکړي او زیاته پې کړه: د تېرو خلورو لسیزو پرمهال په هېواد کې د بېلابېلو ناخوالو او بحرانونو په پایله کې زموږ دېږي شمېر هېوادوال یتیمان، کونډې او معلول شوي او زموږ او ستاسو مرستو ته اړتیا لري.

محترم ملا عبدالرزاق آخند له ټولو ملي او نړیوالو مؤسسو خخه وغوبشتل چې د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت سره په همغري له دې څوریدلي او اغیزمن قشر سره همکاري وکړي.

په دې غونډه کې د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د کارکوونکو چارو رئیس محترم مولوی محمد موسی صدیقی د دې وزارت د لاسته راوندو، فعالیتونو او همدا راز پر یتیمانو، کوندو او معلولینو باندې د نغدي او غير نغدي مرستو د وېش په اړه هر اړخیز معلومات وړاندې کړل.

دغه راز د دې وزارت د دېتابېس او معلوماتو رئیس

د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت مسلکي او تخنيكي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د چارو اداري عمومي رياست د خارني او ارزوني رئيس سره په خپل کاري دفتر کې وکتل

رياست د خارني او ارزوني رئيس محترم شيخ محمد طاوس طارق د بېلابېلو وزارتونو او اداراتو د کلني پلانونو د تطبيق او په ربعمار ډول د هغو د راپور ورکولو د خرنگوالي په اړه هر اړخیز معلومات وړاندې کړل او وي ويل: د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت تېر کال په دې توګند چې د جور شوي پلان ۷۸ سلنې برخه په برياليتوب سره پلي کړي. نوموري همدراز د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى سره د دې وزارت اړوند فعالیتونو او لاسته راونو د پر وخت شريکولو ډاد ورکړ. ورپې د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت د کارکوونکو چارو رئيس محترم مولوي محمد موسى صديقي هم خبرې وکړي او زياته پي کړه: د دې وزارت د کړنو او فعالیتونو په دقیق ډول د راپور د ترتیبولو په موخه، یوه کمېته جوړه شوي او دغه کمېته له هر اړخیزې بررسی او غور وروسته د دې وزارت د کړنو او فعالیتونو راپور په ربعمار او منظم ډول چمتو او د چارو د اداري عمومي رياست سره شريکوي. نوموري همدا راز د چارو اداري د عمومي رياست د خارني او ارزوني له رئيس خخه وغوبنتل، چې د بېلابېلو وزارتونو او اداراتو ترمنځ د لازیاتي همغږي او اسانتياوو رامنځته کولو په موخه غونډې جوري کړي تر خود پلانونو او راپورونو ترتیبولو په برخه کې شته ستونزو ته په بشپړه توګه د حل لار وموندل شي.

د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت مسلکي او تخنيكي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند د چارو اداري عمومي رياست د خارني او ارزوني له رئيس محترم شيخ محمد طاوس طارق سره وکتل. د دې کتنې پر مهال د کارکوونکو چارو رئيس محترم مولوي محمد موسى صديقي، د ټولنیزو خدمتونو د تنظيم رئيس او د بهرنبو اړیکو او پلان رياست وارسي کوونکي محترم مولوي ثناء الله فرقاني او همدراز د چارو اداري عمومي رياست د خارني او ارزوني مرستيال حضور درلود. په پېل کې د دې وزارت د مسلکي او تخنيكي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند خبرې وکړي او زياته پي کړه: مجاهدينو په هېواد کې د اسلامي نظام د پیاوړتیا او تینګښت لپاره پي شمېره قرباني ورکړي دي او د هغوی د سرېښندنو او قربانې په برکت په هېواد کې اسلامي نظام حاکم شوي او مور په دې خوشحاله یو چې په ګډه د شهیدانو کورنېبو، معلومینو او خپلو هېوادوالو ته په خدمت کولو بونځت یو. همدراز په دې کتنه کې د چارو د اداري د عمومي

یکصدو بیست و پنج (۱۲۵) تن
ایتام و معلولین بعد از تکمیل دوره
آموزش های حرفوی از مرگ همایوی
و رثه شهداء و معلولین فارغ گردیدند

معلولین، محترم حمدالله فطرت معاون سخنگوی امارت اسلامی، محترم مولوی کلیم الله افغان رئیس عمومی مالی و اداری، محترم قاری عبیدالله فیصل مسؤول مؤسسه (HHRD) برخی رؤسا و آمرین بخش های مربوطه این وزارت اشتراک ورزیده بودند.

در این برنامه محترم شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی معین وزارت امور شهداء و معلولین راه اندازی برنامه های آموزش فنی و حرفوی را در راستای خودکفایی اقتصادی ایتمام و معلولین مهم عنوان نموده افزود: رهبری وزارت امور شهدا و معلولین تلاش می ورزند تا در همکاری و هماهنگی با مؤسسات و نهادهای خیریه کمک رسان در ولایات دیگر کشور نیز همچون پروگرام ها را راه اندازی نمایند که با

وزارت امور شهداء و معلولین قبلاً برنامه پنج ماهه آموزش های فنی و حرفوی را در بخش های خیاطی، ترمیم کمپیوتر، ترمیم وسایل برقی، موبایل، جنراتور، یخچال، موتور و موتورسایکل به ایتمام و افراد دارای معلولیت راه اندازی نموده بود که بعد از اكمال آن، طی مراسمی برای فارغان این برنامه، از سوی محترم الحاج ملا عبدالمجید آخند سرپرست وزیر امور شهداء و معلولین تصدیقnamه ها اعطای گردید. در برنامه که به همین منظور در وزارت امور شهدا و معلولین تدویر یافته بود، در آن محترم الحاج ملا عبدالmajid آخند سرپرست وزیر امور شهدا و معلولین، محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند معین امور مسلکی و تکنیکی، محترم ملا عبدالرزاق آخند معین امور شهدا و معلولین، محترم الحاج شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی معین امور شهداء و

های این مرکز معلومات ارایه نموده افزود: در این مرکز به ۱۲۵) تن ایتم و معلولین که به مدت پنج ماه مصروف آموزش های حرفی بودند، ضمن آموزش در هفت بخش مختلف، مساعدت های نقدی و مواد خوراکی نیز به شکل ماهانه به آنان نیز توزیع میگردید.

وی همچنان اضافه نمود: مسؤولین این مرکز در نظر دارد که تعداد حرفه ها و همچنان جذب شاگردان را افزایش دهنند. طی این برنامه محترم قاری عبدالله فیصل مسؤول مؤسسه تمول کننده پروگرام های فنی و حرفی در رابطه به فعالیت های مؤسسه معلومات مفصل ارایه نموده گفت: خوشبختانه مؤسسه HHRD کفالت ۲۶۰۰ تن یتیم را در سرتاسر کشور بعهده دارد که به آنها در هماهنگی وزارت امور شهدا و معلولین مساعدت های نقدی و مواد خوراکی توزیع می گردد.

موصوف همچنان اضافه نمود: مؤسسه متذکره در سال گذشته به ۴۰۰ تن زمینه آموزش های فنی و حرفی را فراهم نموده بود و قرار است در سال روان نیز به ۵۲۵ تن زمینه آموزش های حرفی فراهم گردد.

در تداوم این برنامه محترم مفتی فیصل خاموش رئیس اطلاعات و ارتباط عامه وزارت نیز در رابطه به آمار و ارقام ثبت شده ایتم، خانم های بیوه و معلولین در این وزارت معلومات همه جانبه ارایه نموده و به فارغان آموزش های فنی و حرفی آرزوی مؤفقت نمود.

همچنان در این برنامه محترم مفتی عبدالاحد مسعود رئیس دعوت و ارشاد نیز به شاگردان توصیه نمود تا از اوامر و دستورات بزرگان خویش اطاعت نموده، صورت و سیرت خویش را مطابق شریعت اسلامی آراسته نمایند.

قابل ذکر است که در اخیر برنامه برای فارغان یاد شده به منظور پیشبرد حرفه هایشان بسته های وسایل تحقیکی و ابزار حرفه مرتبط نیز توزیع گردید.

راه اندازی آن از یکسو منابع دوامدار عایداتی برای ایتم و معلولین فراهم شده و از سوی دیگر آنان رزق و روزی حلال برای خانواده های شان کسب خواهند نمود.

محترم شیخ صاحب همچنان از تلاش مسؤولین مؤسسه تمول کننده برنامه های آموزش های فنی و حرفی اظهار قدردانی نموده و از شاگردان فارغ شده خواست تا از مهارت های که طی برنامه فرا گرفته اند از آن در قسمت کسب رزق حلال استفاده نموده و همچنان به آنان توصیه نمود تا صورت و سیرت خویش را مطابق شریعت اسلامی برابر نمایند.

در این برنامه محترم مولوی کلیم الله افغان رئیس عمومی مالی و اداری وزارت نیز در رابطه به اهمیت و ارزش برنامه های فنی و حرفی صحبت نموده و آنرا در راستای ایجاد تغییرات مثبت در وضعیت اقتصادی ایتم و معلولین مهم عنوان نمود.

موصوف همچنان پیرامون ارقام ثبت شده ایتم، خانم های بیوه و معلولین، ایجاد کمیته های تصفیه به منظور شفافیت در پرسه ثبت و راجستر ایتم و معلولین و فراهم نمودن دفاتر اداری برای ریاست های مربوطه این وزارت در مرکز و ولایات معلومات همه جانبه ارایه نمودند.

محترم مولوی کلیم الله افغان همچنان اضافه نمود: وزارت محترم مالیه در سال روان مالی با در نظر داشت نیازمندی های وزارت امور شهدا و معلولین دوازده (۱۲) میلیارد افغانی را به این وزارت اختصاص داده و این وزارت تا اکنون توانسته است، که بر اساس یک پروسیجر مشخص بخشی از بودجه را به عنوان مساعدت های نقدی ماهانه از طریق سیستم بانکی به ایتم، خانم های بیوه و معلولین توزیع نمایند.

طی این برنامه محترم ملا رحمت الله خالد رئیس مرکز حمایوی ورثه شهدا و معلولین نیز در رابطه به فعالیت

د شهیدانو او معلومينو چارو وزارت مرستيال محترم شيخ صاحب عبدالحکيم حقاني خوست ولايت ته يې د سفر په ترڅ کې د شهیدانو ورثه وو او يتیمانو سره له نېږدي وکتل او هغوي ته يې داډ ورکړه چې ستونزو ته يې به پر وخت رسیدګي وشي.

مسئليتونو خخه وبل او زياته يې کړه: د شهیدانو او معلومينو چارو وزارت په خوست ولايت کې د روان کال په تېرو شپرو مياشتوكې (۱۷۵) مليونه افغانۍ د شهیدانو ورثه وو او معلومينو ته د مياشتني نغدي مرستو په توګه وبشلي دي او د دې وزارت رهبرۍ هڅه کوي چې د دوې لپاره د ژوند په ټولو برخو کې لازمي اسانتياوې رامنځته کړي او هر وخت د شهیدانو او معلومينو چارو وزارت او د اپوند ریاستونو دروازې د هغوي پر مخ خلاصې وي.

محترم شيخ صاحب همداراز د شهیدانو ورثه وو له وکيلانو خخه يې وغوبنتل تر خود يتیمانو د پالني او روزني په برخه کې پوره پاملنې ولري او هغه مياشتني نغدي مساعدتونه چې د هغوي لپاره خانګوري شوې هغه په پوره امانتداري ورته ورسوي.

په هغه غونډه کې چې د خوست ولايت مقام د غونډو په عمومي تالارکې جوړه شوې ووه، په هغه کې د شهیدانو او معلومينو چارو وزارت مرستيال محترم شيخ صاحب عبدالحکيم حقاني، د دې ولايت والي محترم مولوي عبدالقيوم روحاني، د خوست ولايت د شهیدانو او معلومينو چارو رئيس محترم مولوي عبدالرحيم احسان، د پکتيا ولايت د شهیدانو او معلومينو چارو رئيس محترم مولوي محمد نې او څینو نورو مسؤولينو او همداراز يتیمانو حضور درلود.

په دې غونډه کې د شهیدانو او معلومينو چارو وزارت مرستيال محترم شيخ صاحب عبدالحکيم حقاني د شهیدانو ورثه وو او معلومينو ته د خدمتونو وړاندې کول او وخت پر وخت د هغوي پوبنتنه او ستونزو ته يې په بشپړه توګه رسیدګي د اسلامي امارت له

معین وزارت امور شهداء و معلولین ممتاز شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی به ولایت بدخشان سفر نمود

محترم شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی، معین وزارت امور شهداء و معلولین را که محترم مولوی احسان الله حقانی رئیس تفتیش داخلی این وزارت همراهی می نمود، طی سفر به ولایت بدخشان، به برخی معلولین که در بیست سال گذشته دو و یا بیشتر از دو عضو بدن خویش را از دست داده بودند، کمک نقدی انجام دادند.

محترم شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی هدف اصلی سفر خویش را به ولایت بدخشان توزیع مساعدت نقدی به معلولین که طی بیست سال جهاد در مقابل اشغال دو یا بیشتر از دو عضو بدن خویش را از دست داده اند، عنوان نمودند. وی همچنان از قربانی های بیشمار مردم افغانستان و به خصوص مردم بدخشان در مقابل اشغال ببیست ساله نیز یادآوری نمود.

محترم شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی از ارایه خدمات یکسان و به موقع به ایتمام، خانم های بیوه و معلولین در تمامی ولایت کشور نیز تذکر بعمل آورند.

د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت مرستيال ممتاز شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی تهار ولایت ته د سفر په ترڅ کې د یو شمېر معلولينو سره نغدي مرسته ترسه کړه

د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت مرستيال محترم کړي.

محترم شیخ صاحب تخار ولایت ته د سفر اصلی موخه د عاليقدار اميرالمؤمنين حفظه الله له لوري هغو معلولينو ته چې د تېر شل کلن اشغال په مقابل کې د خپل بدن دوه یا له دوو خخه زيات غري له

شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی چې د دي وزارت د داخلی تفتیش رئیس محترم مولوی احسان الله حقانی یې ملتیا کوله، تخار ولایت ته یې د سفر په ترڅ کې د یو شمېر معلولينو سره نغدي مرستې ترسه

خیر اشخاصو خخه هم زمور هیله ده چې د دوى لاسنپوي وکړي.

هغه همداراز یتیمانو، کونډو او معلولینو ته ډاډ ورکړ، هغه بودیجه چې د دوى لپاره ځانګړي هغه به په پوره شفافیت د بانکي سیستم له لارې دوى ته ورسول شي او له مسؤولینو خخه په غوبنټل تر خو خپل مسؤولیتونه په پوره ایمانداری او اخلاص ترسره کري.

لاسه ورکړي، د ځانګړي شوي مرستي وېش او د دې وزارت د اړوند ریاست خخه لیدنه او ارزونه یاده کړه.

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت مرستیال د معلولینو سره د مرستود وېش پر مهال خبرې وکړي او زیاته په کړه: لکه خرنګه چې معلولینو د اشغال په مقابل کې په شمېره قرباني ورکړي دي، هغه مرستي چې اسلامي امارت په د یادوکسانو سره کوي د اهل

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت مرستیال محترم شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی د ترکیبی هېواد د نداء الخير مؤسسې له مشر او راغلي پلاوي سره وکتل

خلک د تیرو خو لسیزو په جګړو کې له ورته ظلمونو او ستونزو سره مخ وو، او اسلامي نړۍ نن ورخ د پخوا په پرتهله پیوستون او یووالی ته دیره اړتیا لري.

محترم شیخ صاحب همداراز زیاته کړه: د افغانستان د خلکو د جهاد اصلی موخيه په دې هېواد کې د اسلامي نظام تینګښت وو، الحمد لله د اسلامي امارت مجاهدين دغې موخيه ته ورسیده او ستاسو خخه مو هیله دا ده چې د اسلامي امارت بنه انځور د ترکیبی ولس ته وړاندې کړئ تر خو کوم منفي ذهنیتونه چې د خینو ډلو لخوا رامنځته شوي هغه بدلون وموږي.

هغه همداراز مستحقینو ته د مرستو رسولو په برخه کې د بشپړ شفافیت ډاډ ورکړ او وي ويل: د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د اسلامي امارت د شهیدانو ورته وو او معلولینو او دغه راز د تېږي ادارې یتیمانو،

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت مرستیال محترم شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی د ترکیبی هېواد د نداء الخير مؤسسې له مشر محترم حمزه کوکسال سره په خپل کاري دفترکې وکتل، د دې کتنې پر مهال د وزارت د مقام دفتر رئیس محترم مولوی شاه محمد دوست، د تولنیزو خدمتونو د تنظیم رئیس محترم مولوی ثناء الله فرقاني، د ترکیبی هېواد د انقرې بنار د سړې میاشتې تولنې رئیس محترم محمد سیلای او د یاد هېواد یو شمېر تجارانو حضور درلود.

په دې کتنې کې محترم شیخ صاحب عبدالحکیم حقانی په اوسيني عصر کې د مسلمانانو د یووالی او پیوستون په اړتیا خبرې وکړي او وي ويل: د فلسطین مظلوم ولس نن د یهودیانو د ظلم په اورکې سوځي او د افغانستان خلک د نورو هېوادونو په پرتهله دا موضوع بنه درک کولای شي څکه چې د دې خاورې

کې د اسلامي نظام رامنځته کېدل د ټولو اسلامي ټیادونو لپاره یوه بنه بیلګه وبلله او زیاته پې کړه: د ټولی نړۍ مسلمانان په دې هېواد کې د اسلامي نظام له رامنځته کېدو سره خوشحاله دي او د لوی خدای جل جلاله په مرسته به، په دې هېواد کې شته اقتصادي او تولنیزې ستونزې هم حل شي. همداراز یاد پلاوی یتیمانو، کوندو او معلولینو ته د مرستو برابرولو په برخه کې د هر اړخیزې همکاري ژمنه وکړه.

کوندو او معلولینو ته یو ډول میاشتني نغدي مرستي ورکوي.

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت مرستيال له یاد پلاوی خڅه وغوبېتل چې یتیمانو ته د فې او حرفوي زده کړو او معلولینو ته د مصنوعي غړو جورونې، د بربښتني ويچرونو چمتو کولو او همداراز د ژوند په نورو برخو کې لازې اسانتیاوې رامنځته کړي. په ورته وخت کې د ترکي هېواد د نداء الخير مؤسسي مشر او ورسره راغلي پلاوی په افغانستان

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت مرستيال محترم شيخ صاحب عبدالحکيم حقاني د غزنې ولايت له والي سره وکتل

شهیدانو او معلولینو چارو ریاست د فعالیتونو او اجرآاتو خڅه هم هر اړخیزه ارزونه ترسره کړه او یتیمانو، کوندو او معلولینو ته د لا غوره او معیاري خدمتونو وړاندې کولو په پار پې اړوند مسؤول ته لازې لارښوونې او سپارښتنې وکړي.

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت مرستيال محترم شيخ صاحب عبدالحکيم حقاني چې د دې وزارت د کارکوونکو چارو رئيس محترم مولوي محمد موسى صدیقي پې ملتیا کوله، غزنې ولايت ته پې د سفر په ترڅ کې د یاد ولايت له والي محترم الحاج حافظ محمد امين عمری سره وکتل. د دې کتفني په ترڅ کې محترم شيخ صاحب، غزنې ولايت ته د خپل سفر د موخو او اهدافو په هکله معلومات وړاندې کړل او د غزنې له والي سره پې د شهیدانو او معلولینو چارو ریاست په وړاندې د پرتو ستونزو او ننګونو د له منځه وړلو په موخه مفصلې خبرې وکړي. په ورته وخت کې د غزنې ولايت والي هم د یاد ریاست په وړاندې شته ستونزو او ننګونو ته د رسیدګي په برخه کې د همکاري ژمنه وکړه. محترم شيخ صاحب همداراز د غزنې ولايت د

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د کارکوونکو د کاري ظرفیتونو لوړولو په موخه د هغوي د اړتیاواو ارزونه ترسره شوه

کارکوونکو د مهارتونو او کاري ظرفیتونو لوړولو په موخه نور روزنیز پروګرامونه په لاره واچوی ترڅو د شهیدانو ورثه وو او معلولینو ته لا بنه خدمتونه وړاندې شي.

همدارنگه په دغه پروګرام کې د ملکي خدمتونو د انسټیتیوت سرپرست او مرستیال محترم انجنیر ویس الدین ویس په بېلاښلو خانګوکې د کارکوونکو د کاري ظرفیت د اړتیاواو ارزونه یوه اساسی اړتیا وګنله او زیاته پې کړه: د ملکي خدمتونو انسټیتیوت د اړتیاواو په پام کې نیولو سره د کارکوونکو د مهارتونو او کاري ظرفیت د لوړولو په موخه روزنیز پروګرامونه په لاره اچولي او دا بهير به په ټولو وزارتونو او بیا په ولايتونو کې هم پلي شي.

د دې پروګرام په ترڅ کې د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د کارکوونکو چارو رئیس محترم مولوی محمد موسی صدیقی، مسلکي او تخصصي زده کړي د کارکوونکو لپاره یوه مهمه او اساسی اړتیا وګنله او د ملکي خدمتونو د انسټیتیوت له مسؤولينو خخه پې وغوبشتل، ترڅو د دې وزارت کارکوونکو ته د اداري اصولو، مکتب ليکني، پلان جوروني، مالي او تدارکاتي برخو کې روزنیز ورکشاپونه په لاره واچوی ترڅو له هغو نيمګرتیاواو او ستونزو سره چې کارکوونکي مخامنځ دي هغوي ته د حل لاره وموندل شي.

د یادولو ور ده چې د کارکوونکو د اړتیاواو د ارزونې پروګرام پلي کول د کارکوونکو د کاري ظرفیت لوړولو، د اداري پراختیا، د شته منابعو خخه په سمه توګه د ګڼي اخيستې او د نويو میتودونو په پېژندلوکې به مهم رول ولوبوي او د دې سره به کارکوونکي وکولای شي ژر تر ژره متوقعه پایلو ته لاسرسی ومومي.

د ملکي خدمتونو د انسټیتیوت له لوړي د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د کارکوونکو د کاري ظرفیتونو او مهارتونو او په ورځنیو چاروکې د هغوي د زده کړه ئيزه و اړتیاواو معلومولو په موخه د نیازسنجد فورمو په وېشلو سره د یادو کارکوونکو ارزونه ترسره شوه، د دې ارزونې په پایله کې به هغوي ته په بېلاښلو برخو کې د کاري وړتیا لوړولو په موخه د اړتیا و په روزنیز پروګرامونه په لاره واچوی شي.

په همدي موخه په جوړ شوي پروګرام کې د مالي او اداري چارو عمومي رئیس محترم مولوی کليم الله افغان، د کارکوونکو چارو رئیس محترم مولوی محمد موسی صدیقی، د ملکي خدمتونو د انسټیتیوت رئیس محترم انجنیر ویس الدین ویس او د دې وزارت یوشمبر آمرینو او کارکوونکو ګډون کړي وو.

د دې پروګرام په پرانیست غونډه کې د مالي او اداري چارو عمومي رئیس محترم مولوی کليم الله افغان د کارکوونکو د اړتیاواو ارزونه د هغوي د کاري ظرفیتونو په لوړولوکې مهمه و بلله او زیاته پې کړه: د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د کمو تشكیلاتو په تناسب بیا هم د دې وزارت کارکوونکو د ورسپارل شويو مسؤلیتونو په درک کولو، وظیفوی ژمنتیا او پوره ایمانداری سره توانېدلې چې د ثبت شویو یتیمانو، کوندو او معلولینو د ثبیت او ثبت بهير په مرکز او ولايتونوکې پرمخ یوسې او هغوي ته د بوې شفافې پروسې په ترڅ کې د بانکي سیستم له لارې د روان کال د لومړيو شپږو میاشتو نغدي مساعدتونه حواله کړي.

محترم مولوی کليم الله افغان د ملکي خدمتونو د انسټیتیوت له رئیس خخه وغوبشتل ترڅو د

جلسه به منظور بازنگری نیازمندی های وزارت امور شهراء و معلولین در سال روان مالی، در ریاست عمومی مالی و اداری این وزارت برگزار گردید

مربوطه تاکید نموده، موصوف همچنان از مسئولین بخش های مربوطه خواست تا برای تطبیق آنده پروژه های که به آن بودجه کافی اختصاص یافته است، کار پروژه های متذکره آغاز نمایند.

همچنان اشتراک کننده گان این جلسه نیز به نوبه خود پیرامون چگونگی فراهم نمودن نیازمندی های وزارت در سال روان مالی نظریات و پیشنهادات شان را شریک نمودند.

در اخیر جلسه از سوی محترم مولوی کلیم الله افغان به آنان به منظور بهبود روند کاری هدایات و راهنمایی های لازم ارائه گردید.

جلسه متذکره که به ریاست محترم مولوی کلیم الله افغان رئیس عمومی مالی و اداری این وزارت تدویر یافته بود، در آن محترم مولوی محمد امین درویش رئیس مالی و حسابی، محترم ملا عبدالرحمن فهیم وارسی کننده ریاست اداری و خدمات و آمر انسجام و هماهنگی ولایات، محترم قاری عبدالباسط آمر تدارکات، محترم گل محمد مسلم آمر ترانسپورت، محترم محمد ادريس آمر بودجه و برخی مدیران بخش های مربوطه اشتراک ورزیده بودند.

طی این جلسه محترم مولوی کلیم الله افغان رئیس عمومی مالی و اداری وزارت امور شهدا و معلولین بر ایجاد همکاری و هماهنگی بیشتر بین ریاست های

د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت خه باندي یوولس (۱۱) مiliardeh افغانی په ۱۴۰۳ مالي کال کي یتيمانو، کوندو او معلولينو ته د نغدي مساعدتونو په توګه ويشهلي دي

مياشي پوري یوولس (۱۱) ميليارده او (۴۸۴) افغانی د نغدي مساعدتونو په توګه د بانکي سيسitem له لاري په پوره شفافيت سره د یتيمانو، کوندو او معلولينو بانکي اكونټونو ته حواله کړي دي. د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت د امن قشر

د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت د بودجه له منظوري سره سم د مرکز په شمول په ټول هېواد کي یتيمانو، کوندو او معلولينو ته د نغدي مساعدتونو (ماهانو) د ورکړي پروسه پېل کړه او د منظور شوي طرجي سره سم په د مرغومي (جدي)

راوستل او هغوي ته د اړینو توکو برابرول وو.
د دې ګامونو په اخیستلو سره، د شهیدانو او معلولینو
چارو وزارت هڅه کړي ده چې د یتیمانو، کونډو
او معلولینو لپاره د ژوند شرایط لا بنه کړي او له
هغوي سره د اړتیاواو په پوره کولو کې مرسته وکړي.

د ملاتر او لاسنيوي په موخه د بېلاښلو خيري
مؤسساتو او بنستونو په همکاري د خوراکي او
غیر خوراکي نوکو چمتو کولو او وېشلو پروسه
هم پیل کړي وه. د دې پروسې اساسی موخه د
یتیمانو، کونډو او معلولینو ژوند ته د بنه بدلون

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د ملاتر په موخه د مسلم هنديز نريوالې مؤسسي سره د څه باندي شپږ ويشت (۲۶) ميليونه افغانيو په ارزښت هوکړه ليک لاسلیک کړ

حق شناس او د مسلم هنديز نريوالې مؤسسي رئيس
محترم محمد آصف فولاد ترمنځ لاسلیک شو.
د یادونې وړ ده چې د دې پروژې تولیز ارزښت (۲۶)
ميليونه، (۶۴۵) زره او (۷۶۰) افغانۍ کېږي چې د یوه
کال موده کې به، په پورتنیو ذکر شویو ولايتونو کې
تطبیق شي.

د دې هوکړه ليک په بنست به، په کابل، کنډ،
ننګرهار، لوګر، پکتیا، غزنې، کاپيسا، پروان، وردک،
بلخ او په خوست ولايتونو کې د (۸۰۰) تنو یتیمانو
ته د اقتصادي ئان بساينې په موخه نغدي مرستې
ووېشل شي چې هر مستحق یتیم به، په میاشتني
دول (۲۱۶۰) افغانۍ ترلاسه کړي.

ياد هوکړه ليک د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت
د بهرنبو اريکو او پلان رئيس محترم ملا صدو خان

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د ټولنیزو خدمتونو د تنظيم ریاست د روان کال په اوردو کې په زړکونو ټنو مستحقو کسانو باندي مرستي وېشلي دي

د ټولنیزو خدمتونو د تنظيم ریاست چې یتیمانو،
کونډو، معلولینو او اړمنو کسانو ته د لا بنو او
معياري خدمتونو وړاندې کولو په موخه د شهیدانو
او معلولینو چارو معينت تر چتر لاندې فعالیت

همدارنگه (۵۳۴۱) تنه مستحقین په مرکز او (۳۶) زره او (۸۱۶) تنه یتیمان، کوندې او معلولین په ولایتونو کې له یادو مرستو خخه برخمن شوي دي. د پورتنيو ذکر شوبو مرستو چمتوکول او وېش د خیریه بنستونو او مؤسسوله لوري د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت سره په همغږي او د لاسليک شويو هوکړه ليکونو پر اساس په مرکز کې د ټولنیزو خدمتونو ریاست لخوا او په ولایتونو کې د شهیدانو او معلولينو چارو ریاستونو له لوري په منظم او شفاف ډول مستحقو کسانو ته وېشل شوي دي.

کوي او تراوسه په د شهیدانو ورثه وو او معلولينو ته د ژوند د هوسایپ او د لازمو اسانتیا وو رامنځته کولو په برخه کې پوره هڅې ترسره کړي دي. یاد ریاست د (۱۴۰۳) کال په اوردو کې د مرکز په شمول د هېواد په ټولو ولایتونو کې (۴۲) زره او (۱۵۷) تنو یتیمانو، کوندو او معلوليت لرونکو وګرو ته د څلور مليونه او (۹۷۵) زرو او (۷۰۰) امریکا ډالرو په ارزښت نغدي مرستي، خوراکي توکي، ویلچروننه، ژمني توکي، د خیاطي ماشینونه، زرنج نقلیه وسایط او نوري مرستي چمتو او په منظم او شفاف ډول وېشل.

وزارت امور شهداء و معلولین به منظور حمایت از افراد مستحق و آسیب‌پذیر با فرا رسیدن سرمای فصل زمستان به هزاران تن آنان مساعدت توزیع نموده است

استقلال بیشتری در زندگی روزمره شان ببار می آورند. کمک‌های متذکره به همکاری مؤسسات و نهادهای خیریه کمک‌رسان ملی و بین المللی در هماهنگی با وزارت امور شهدا و معلولین صورت گرفته که با توزیع این مساعدت‌ها، به مشکلات و چالش‌های فرا راه ایتم، خانم‌های بیوه و معلولین تا حدودی رسیدگی شده است، همچنان ادامه روند توزیع کمک‌ها می تواند در بهبود شرایط زندگی ایتم، خانم‌های بیوه و معلولین مثمر واقع شود و آنان را از فشارهای اقتصادی و اجتماعی رهایی ببخشد.

وزارت امور شهداء و معلولین به منظور بهبود وضعیت زندگی ایتم، خانم‌های بیوه و معلولین در کشور، برای (۱۳) هزار و (۷۹۳) تن از این قشر آسیب‌پذیر جامعه مساعدت‌های که شامل مواد غذایی، البسه زمستانی و ویلچر می شود. توزیع نموده است که هدف از این اقدام، ایجاد رفاه و تسهیل در زندگی این قشر نیازمند جامعه می باشد. توزیع مواد خوراکی به منظور تأمین نیازهای اولیه غذایی، البسه زمستانی به منظور محافظت از آنان در برابر سرما و شرایط سخت جوی در فصل زمستان صورت گرفته است و همچنان، ویلچرها نیز به معلولین

د شهیدانو او معلولينو چارو په وزارت کې زر (۱۰۰۰) تنو مستحقو کسانو باندي ژمني توکي ووبشل شول

٤٨٣

د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت د کابل ولايت اپوند د نواحيو او ولسواليو زر (۱۰۰۰) تنو يتيمانو، کوندو، معلولينو او اړمنو کسانو باندي د یوې خيريه مؤسسي په مالي ملاتر ژمني توکي چې په هغه کي البسه او کمپلې شاملې وي، په شفاف او منظم ډول ووبشل. يادي مرستي د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت مرستيال محترم شيخ صاحب عبدالحکيم حقاني، د ټولنيزو خدمتونو د تنظيم رئيس محترم مولوي ثناء الله فرقاني، د اطلاعاتو او عامه اړیکو رئيس محترم مفتی فیصل خاموش، د پلانونو د تطبیق څخه د خارني او ارزوني آمر محترم ملا اهل الله حنفي او د مؤسسي مسؤولينو په شتون کې پر مستحقو کسانو باندي ووبشل شوي.

د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت د ژمي موسم په رارسېدو سره خه باندي پنځلس زره (۱۵) مستحقو کسانو باندي ژمني توکي ويسلې دي

د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت مرستيال محترم شيخ صاحب عبدالحکيم حقاني په وينا د ژمي موسم په رارسېدو سره د هېواد په مرکز او ولايتونو کې (۱۵) زره او (۲۰۰) تنو يتيمانو، کوندو، معلولينو او اړمنو کسانو لپاره ژمني مرستي په پام کې نېول شوي وي، چې په پيرۍ ولايتونو کې د يادو مرستو د وېش پروسه بشپړه شوي ده او مستحقو کسانو مرستي ترلاسه کړي دي. همداراز محترم شيخ صاحب زياته کړه: يادو کسانو ته ژمني مرستي د خيريه بنستونو او مؤسساتو له لوري د شهیدانو او معلولينو چارو وزارت سره په همغږي په منظم او شفاف وېشل شوي دي.

په ننګههار ولايت کې (۵۸۳) تنه يتيمان او بېوزله کسان د حرفوی زده کړو څخه فارغ شول

څواک، د ولايت مقام مشاور محترم مولوي هدایت الله بريالي، د امر بالمعروف او نهي عن المنكر رئيس محترم مولوي زاهد الله وفا، د اقتصاد، پوهنۍ ریاستونو استازو او یو شمېر نورو مسؤولينو ګډون درلود. د يادي غوندي په ترڅ کې د ننګههار ولايت د شهیدانو او معلولينو چارو رئيس محترم محمد صابر څواک د يادي مؤسسي د هلو څلوا څخه د منې ترڅنګ د ورته پروګرامونو د دايرولو غوبښته وکړه.

د يادونې ور ده، چې د پروګرام په پاي کې فارغ شويو کسانو ته د حرفو اړوند ابزار او وسایل هم ورکړل شوو.

د ننګههار ولايت د شهیدانو او معلولينو چارو ریاست د HHRD خيريه مؤسسي په همکاري په دې ولايت کې (۵۸۳) تنو مستحقو يتيمانو او اړمنو کسانو ته د کمپيوټر، موبایل ترمیم او همداراز د خیاطی او انګلیسي ژې زده کړې روزنیز پروګرامونه په لاره اچولي وو، چې د روزنیزې دورې له بشپړولو وروسته د یوې پرتمینې غونډلي په ترڅ کې هغوي ته د فراغت سندونه ورکړل شول.

په همدي موخه جوړ شوي پروګرام کې د ننګههار ولايت د شهیدانو او معلولينو چارو رئيس محترم محمد صابر

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت اپوند شپته (۶۰) تنو ولايتي کارکوونکو د نوي الکترونيكي سيستم له خلور ورخني روزنيز ورکشاب له بشپړولو وروسته تصدیق نامې ترلاسه کړي

د ظرفیت لورونې په برخه کې پې داسي ګټور ورکشاب جور کړي د دې روزنيز ورکشاب اساسی موخه د نوي الکترونيكي سيستم اپوند کارکوونکو د کاري ورتیاو لوړول دي چې د یتیمانو، کونډو او معلولینو د ثبت او راجسټر پروسه په بنه ډول پر مخ یوسې. محترم شیخ صاحب له کارکوونکو خخه وغوبنتل چې د شهیدانو ورثه وو او معلولینو ته د خدمتونو وړاندې کولو په برخه کې هیڅ ډول سهل انګاري او غفلت ونکړي، په بشپړ جديت او تعهد سره د وزارت د موخو په پلي کېدو کې هڅه وکړي، دندو ته پر وخت حاضر شي، خپل سيرت او صورت د اسلامي شريعت مطابق برابر کړي او ورسپارل شوې دندې د یوه لوی مسوئیت په توګه وکړي. په دې پروګرام کې د مالي او اداري چارو عمومي رئيس محترم مولوي کليم الله افغان د نوي الکترونيكي سيستم په ګټو خبرې وکړي او یاد سيستم پې د شفافيت، اعتماد او باور، نظم او انسجام او د یتیمانو، کونډو او معلولینو د کړه او دقیقو معلوماتو د ثبت او راجسټر په برخه کې خورا مهم وباله او په منظم ډول پې د یادي پروسې په پر مخ وړلو ټینګار وکړ. محترم مولوي کليم الله افغان د دې وزارت کارکوونکو ته په خطاب کې وویل: خدای تعالی جل جلاله د هر انسان په وجود کې یو جوهر نغښتی دی، فکري استعدادونه، اخلاص، صداقت او توجه کولای شي چې په هر انسان کې نغښتی جوهر راویښ کړي او د هغه خخه په ګټي اخيستني سره انسان کولای شي له

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د ډېتابېس او معلوماتو ریاست له لوري شپتو (۶۰) تنو ولايتي کارکوونکو ته د یتیمانو، کونډو او معلولینو د نوي الکترونيكي سيستم د زده کړي تر عنوان لاندې خلور ورخني روزنيز ورکشاب په لاره اچول شوی وو، چې هغوي ته په برياليتوب سره د یاد بنوونيز ورکشاب له بشپړولو وروسته د دې وزارت د مرستيالانو لکه هر یو محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند او شیخ صاحب عبدالحکيم حقاني لخوا تصدیق نامې ورکړل شوې. په هغه پروګرام کې چې په همدي موخه د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت د ګونډو په عمومي تالار کې جوړ شوی وو، په هغه کې د دې وزارت مسلکي او تخنيکي چارو مرستيال محترم الحاج ملا عبدالرزاق آخند، د شهیدانو او معلولینو چارو مرستيال محترم شیخ صاحب عبدالحکيم حقاني، د مالي او اداري چارو عمومي رئيس بناغلي مولوي کليم الله افغان، او د اپوند کارکوونکو شتون درلود. د ورکشاب په اختتاميه ګونډه کې د شهیدانو او معلولینو چارو مرستيال محترم شیخ صاحب عبدالحکيم حقاني د دې بشپړونيز ورکشاب پر ارزښت او اهمیت باندې خبرې وکړي او زیاته پې کړه: د دې وزارت رهبری تل هڅه کړي چې د خپلوا مسؤولیتونو په درک کولو سره د یتیمانو، کونډو او معلولینو لپاره معیاري او مؤثر خدمتونه وړاندې کړي او کوم امکانات چې په لاس کې لري د کارکوونکو

تأدیاتو او محاسبې برخه ده او درېپمې يې د هغوي بايومتريک برخه شامل ده. هغه زياته کړه: د شهیدانو او معلومينو چارو وزارت هڅه دا ده چې په تول هېبوا د کې یتيمان، کوندي او معلوميت لرونکي وګري په منظم ډول ثبت او راجستير کړي ترڅو وکولاي شي په بنه توګه د هغوي اړتیاوو او غوبښتوه څواب ووای او هغوي د بنه ملاتې خڅه برخمن کړي. همداراز د دې پروګرام په ترڅ کې د وزارت اړوند هغه (۳۴) تنو کارکوونکو لپاره چې خه موده وړاندې د کارکوونکو چارو ریاست له لوري د کمپیوتېر پروګرامونو د ویندوز، ورد او اکسل په برخو کې روزنه ورکړل شوې وه، فارغ شوېو کسانو ته هم تصديق پانې ورکړل شوې. په ورته وخت کې د شهیدانو او معلومينو چارو وزارت د دعوت او ارشاد ریاست له لوري د دې وزارت اړوند کارکوونکو د دیني او اسلامي معلوماتو د زیاتولو په موخه په ورځني ډول منظم تعليمي پروګرام په لاره اچول شوې چې د دې پروګرام په ترڅ کې اړوند کارکوونکو ته د قرآن عظيم الشان د تجويد او فقهي موضوعاتو په اړه تدریس ترسره کېږي. خه موده وړاندې د وزارت له کارکوونکو خڅه په تولیزه توګه ازمونه واخیستل شوه چې په پایله کې خلور تنو کسانو چې لوري نمرې يې ترلاسه کړي وې، د نغدي جوايزو په ورکړي سره وستايل شول.

هر پلوه خپل ئخان، تولني او هېبوا ده خدمتگار وګرجي. نوموري زياته کړه: زمور په ګران هېبوا د کې ۴۵ کلنه جګړه او ناخواли د دې لامل شوې چې د دې هېبوا د وګرو یوه زياته برخه یتيمان، کوندي او معلومين شي او دا د تولني د هر فرد مسؤليت دې چې د دې اړمن قشر لپاره تولنیزه هوساینه رامنځته کړي ترڅو هغوي وکولاي شي چې په تولنه کې د امنیت او هوسا ژوند احساس وکړي. په دې پروګرام کې د دعوت او ارشاد رئيس محترم مفتی عبدالاحد مسعود په خپلو خبرو کې کارکوونکو ته د سپارل شوېو مسؤليتونو په بنه توګه د ترسره کولو په اړه سپارښتنې وکړي او وي ويل: خدائ تعالی جل جلاله د خپل قانون د پلي کولو او تطبیق په موخه تر تولو غوره انسانان رالېرلي دي. له همدي امله تاسو هم تقوی او اخلاص ته په خپل وجود کې وده ورکړئ او هغه خه چې تاسو ته سپارل شوي دي په سمه توګه او په بشپړ اخلاص سره ترسره کړئ. همدارنګه په دې پروګرام کې د اطلاعاتو او عامه اړیکو رئيس محترم مفتی فیصل خاموش د یتيمانو، کوندي او معلومينو د نوي الکترونيکي سیستم په اړه تفصيليوضاحت وړاندې کړل او وي ويل: د دېتابېس او معلوماتو ریاست اړوند په نوي الکترونيکي سیستم کې درې مهمې برڅې شاملې دې چې یوه يې د یتيمانو، کوندي او معلومينو د ثبت او راجستريشن، بله يې د

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت یو پلاوی په بدخشان،
 تخار او کندز ولايتونو کې د یو شمېر فدايانو کورنيو
 سره نغدي مرستي ترسره کړي

د شهیدانو او معلولینو چارو وزارت بدخشان، تخار او کندز ولايتونو د ددعوت او ارشاد رئيس محترم مفتی شهیدانو او معلولینو چارو ریاستونو عبدالاحد مسعود په مشري یو پلاوی له کاري بهير خخه هم ليدنه وکړه، چې د مالي او حسابي چارو رئيس د دې ليدنې په ترڅ کې محترم مفتی عبدالاحد مسعود د ياد ریاستونو اړوند کارکوونکو خخه چې صورت او د خاصو شهیدانو د چارو آمر محترم مولوي محمد امين دروپش، مولوي محمد يې ملتيا کوله، په بدخشان، تخار او کندز ولايتونو کې په د یو شمېر فدايانو کورنيو سره له نږدي وکتل، ستونزې او غوبښتنې يې واوريدي او هري کورني سره يې یوه اندازه نغدي مرسته هم ترسره کړه. په پوره اخلاص او همغږي ترسره کړي.

د شهیدانو او معلومینو چارو په وزارت کې کال سنتر (داریکومرکز) فعال شو

په دې پروگرام کې د اطلاعاتو او عامه اړیکو رئیس محترم مفتی فیصل خاموش هم د دې مرکز د فعالولو د خزنګوالي په باب معلومات وړاندې کړل او وي په د دې مرکز فعالولو د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت له مهمو او اساسی اړتیاواو خخه وو، او په فعالولو سره به په د هغۇ مراجعنيو سره ډیره مرسته وشي کوم چې له ولايتو奴 او لري خایونو خخه دې وزارت د معلوماتو اخيستلو په موخه رائۍ د هغۇي لپاره بنه اسانټيا رامنځته شوه چې کولاي شي په ډير کم وخت او لوړ لکښت خپلې ستونزې د حل په موخه دې مرکز سره شريکي کړي. نوموري دغه راز د دې مرکز د فعالولو په برخه کې د اداري او خدماتو ریاست له همکاري مننه وکړه. همداراز دې وزارت د دعوت او ارشاد رئیس محترم مفتی عبدالاحد مسعود هم د اړیکو مرکز د فعالولو پراهمیت خبرې وکړي او وي په د دې مرکز د فعالولو په برخه کې د مراجعنيو ستونزې حل او د هغۇي د سرگردانې مخنيوي به وشي.

نوموري همداراز د اړوندي خانې له کارکوونکو خخه وغوبېتل چې د یتیمانو، کوندو او معلومینو اړتیاوې او ستونزې د حل په موخه پر وخت له اړوندو ریاستونو سره شريکي کړي او له یاد سیستم خخه په سمه توګه کټه پورته کړي او د شهیدانو وارثینو او معلومینو سره کړه او دقیق معلومات شريک کړي.

د شهیدانو او معلومینو چارو وزارت د یتیمانو، کوندو او معلومینو ستونزو او غوبېتنو ته د پر وخت رسیدګي په موخه کال سنتر (داریکومرکز) فعال کړ. یاد مرکز چې د دې وزارت د اطلاعاتو او عامه اړیکو په ریاست کې فعال شو، د پرانېستې په پروگرام کې په د کارکوونکو چارو رئیس محترم مولوي محمد موسى صدیقي، د دعوت او ارشاد رئیس محترم مفتی عبدالاحد مسعود، د اطلاعاتو او عامه اړیکو رئیس محترم مفتی فیصل خاموش، د کورنې پلتېنې رئیس محترم مولوي احسان الله حقاني، د شهیدانو چارو رئیس محترم مولوي روح الله نصرت، د معلومینو چارو رئیس محترم قاري عبدالکریم حليمي او د اداري خدماتو رئیس محترم مولوي سردار محمد حبیب حضور درلود.

د دې مرکز د پرانېستلو په پروگرام کې د کارکوونکو چارو رئیس محترم مولوي محمد موسى صدیقي د شهیدانو وارثینو او معلومینو د ستونزو د راکمولو په برخه کې د دې مرکز فعالولو خورا مهم وباله او وي په د دې مرکز په فعاليدو سره به د معلوماتو په برخه کې د مراجعنيو ستونزې حل او د هغۇي د سرگردانې مخنيوي به وشي. نوموري همداراز د اړوندي خانې له کارکوونکو خخه وغوبېتل چې د یتیمانو، کوندو او معلومینو اړتیاوې او ستونزې د حل په موخه پر وخت له اړوندو ریاستونو سره شريکي کړي او له یاد سیستم خخه په سمه توګه کټه پورته کړي او د شهیدانو وارثینو او معلومینو سره کړه او دقیق معلومات شريک کړي.

اهمیت شوری از نظر اسلام

مولوی محمد موسی^{*} صدیقی^{*} رئیس امور کارکنان

آن موجود میباشد و در صورت مشوره با اهل مشاورت غالبا راه و مخلص بهتر و صوابتری را بدست می آورد. شوری (مشاوره یا مشورت) در اسلام از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در قرآن کریم و سنت پیامبر اسلام (صلی الله علیه وسلم) به آن تأکید شده است. به طور کلی، شوری در اسلام به عنوان یک اصل بنیادی در تصمیم‌گیری‌های فردی و جمعی شناخته می‌شود. در زیر برخی از ابعاد اهمیت شوری از نظر اسلام را بررسی می‌کنیم:

تأکید قرآن کریم

الله متعال که خالق انسانها است بطبعیت مخلوق خود بسیار دانا و عام است. او جل جلاله در شرایطی و حالاتی برای بندگان خود بر شوری امر فرموده است که رسول الله صلی الله علیه وسلم پس از آن که در غزوه احد از مدینه منوره به مشوره صحابی بیرون میشود و موقتا با مشکلات روبرو میشوند با آن هم الله متعال به شورا امر میکند و پیامبر اسلام صلی الله علیه وسلم بر علاوه ای مسایل اجتماعی با مسلمانها در مسایل شخصی نیز مشوره میکرد مثلیکه در واقعه افک با حضرت علی و حضرت زید بن ثابت (رضی الله عنهم) مشوره کردند.

گفته میشود دست آورده بزرگ انقلاب فرانسه بیان آوردن شوری در بین کشورهای مسیحی اروپایی بود واین را درک کرد که شوری یک نیاز طبیعی و نظری ای بشر بشمار میرود - اسلام که یک دین کامل و مکمل است، ۱۴۴۰ سال قبل از امروز مسلمانان را به شوری امر فرموده بود حتی یک سوره قرآن کریم را به اسم شوری مسمی نموده است.

تعريف:

شوری در لغت از شور گرفته شده و معناهای زیاد استعمال شده است مانند بیرون نمودن عسل از قالب موم و تصفیه کردن آن - دیدن سر و پای و گرد و پیش یک حیوان بخارتر خریداری -

البته استعمال آن بمعنای خواستن، تحقیق و تلاش آن رای که بحق زیاد نزدیک باشد ویا عیناً حق باشد زیاد صورت گرفته است. و شوری در اصطلاح عبارت از رای خواستن ازکسانی هست که در عین موضوع کاملاً باخبر و آگاه باشند و خود را بنظری میرسانند که نزدیک بحق و صواب باشد. به هر لحظه مفهوم شوری اینست که انسان تنها برتفکر و نظر خود اکتفاء نکند، بخارتر وضاحت بهتر موضوع و فهم درست و دقیق، آنرا با اصحاب علم، تجربه و درایت شریک و مطرح نماید تا که نظری درست را بدست بیاورد و بر آن عمل کند. کسیکه مشوره نمیکند فقط یک رای (نظر) نزد خود میداشته باشد که اغلباً احتمال خطأ و نادرست بودن

امور مختلف، حتی در مسائل مربوط به حکومت و جامعه، ضروری است و پیامبر (صلی الله علیه وسلم) نیز از این اصول پیروی می‌کرد.

ابن منظور رحمه الله مینویسد که: الامر نقیض النهي. والامرالحادثه (امر در مقابل نهی است و معنای امر حادثه واقعه می‌آید. از این تشریح امامان لغت آشکار میگردد که معنای امر حکم و حکومت نیز می‌آید و بمعنای مهم و مهتم بالشان نیز استعمال میشود و مفهوم آیت اینست که ای پیامبر صلی الله علیه وسلم در امورات حکومت و در رابطه به واقعه های مهم با صحابه کرام رضی الله عنهم مشوره کن.

شوری موجب می‌شود تا تصمیمات به صورت جامع و همه‌جانبه بررسی شوند و نظرات مختلف مورد توجه قرار گیرد. این امر باعث ایجاد همبستگی و انسجام اجتماعی می‌شود و به کاهش مشکلات و اختلافات کمک می‌کند. با مشورت و بررسی نظرات مختلف، تصمیم گیری‌ها می‌توانند به صورت منطقی تر و متعادل‌تر انجام شوند. این امر کمک می‌کند تا تصمیمات بهتری اتخاذ شود و از بروز اشتباهات جلوگیری شود.

مشورت به معنای احترام به نظرات و حقوق دیگران است. این کار باعث می‌شود که افراد احساس کنند که در تصمیم‌گیری‌های مرتبط نقش دارند و نظراتشان مورد احترام قرار می‌گیرد.

نتیجه‌گیری

شوری در اسلام نه تنها به عنوان یک روش تصمیم‌گیری بلکه به عنوان یک اصل دینی، اخلاقی و اجتماعی مورد توجه است. این اصل به تأکید بر احترام به نظرات دیگران، مشارکت در تصمیم‌گیری و بهبود کیفیت تصمیمات کمک می‌کند. در نتیجه، شوری به تقویت انسجام اجتماعی و ارتقاء عدالت و انصاف در جامعه اسلامی کمک می‌کند.

در حدیث شریف آمده است: ما خَابَ مَنِ اسْتَخَارَ، وَ لَا تَدِمَّ مَنِ اسْتَشَارَ. رواه الطبراني في معجمة الكبير والصغرى مرفوعاً إلى النبي صلی الله علیه وسلم.

ترجمه: نا امید نشد کسیکه استخاره کرد و پشیمان نشد کسیکه مشوره کرد.

سنن پیامبر اسلام (صلی الله علیه وسلم)

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وسلم) به مشاوره با صحابه کرام رضی الله عنهم و افراد دلسوز جامعه اهمیت زیادی می‌داد. ایشان در بسیاری از مواقع تصمیمات مهم را با مشاوره از صحابه کرام اتخاذ می‌کردند و از نظرات آنان استفاده می‌کرد.

و همچنان در قرآن کریم، در آیه ۳۸ سوره شوری، به موضوع شوری اشاره شده است ، الله تعالى میفرماید: **وَالَّذِينَ أَسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْتَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ**

و [هم چنین برای] کسانی که [ندای] پروردگارشان را اجابت نمودند و نماز برپا داشته و کارهایشان [همواره] با مشورت میان آنهاست و از آنچه به آنان روزی دادیم، انفاق می‌کنند.

و همچنان الله تعالى در آیه ۱۵۹ سوره آل عمران میفرماید:

**فِيمَا رَحْمَةٌ مِّنَ اللَّهِ إِلَّا لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظَّا غَلِظًا
الْقُلُبُ لَا نَفْضُوا مِنْ حَوْلِكَ قَاعِفُ عَنْهُمْ وَاسْتَعْفِرُ لَهُمْ
وَشَاوِرُهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ . آل عمران ۱۵۹**

ترجمه: به مرحمت خدا بود که در برابر آنان [= مردم] نرم و مهربان شدی و اگر تندخو و سختدل بودی مردم از گرد(اطراف) تو پراگنده می‌شدند، پس آنان را ببخش و برای آنها طلب آمرزش کن و (برای دلجویی آنها) در کارها با آنها مشورت کن، پس هر آنچه تصمیم گرفتی با توکل به خدا انجام ۵۵، که خدا آنان را که براو اعتماد کنند دوست دارد.

این آیه نشان‌دهنده این است که مشاوره و مشورت در

صحابه با انجنیر مسیح الله صبری یک تن از معلولین

صحابه کنندۀ: عبدالمهیمن ایوبی

و نامنی در میهن عزیز ما از سوی بیگانگان سبب خسارات بیشماری جانی و مالی گردید.

بدین اساس کشور ما بیشترین آمار و ارقام قربانیان جنگ را به خود ثبت کرد و همچنان معلولیت مادرزادی هم علل و عوامل مشخصی چون عدم دسترسی به خدمات صحی و استفاده غیر معقول ادویه مناسب می داشته باشد، که زمینه ساز همه آنها جنگ و بدبختی در کشور ما بود.

سوال: با اینکه معلول هستید تحصیل تان در چه سطح می باشد؟

جواب: متأسفانه طی دو دهه زمینه تحصیل در افغانستان به قشر معلول مساعد نشد، خوشبختانه به اساس سعی و تلاش خویش توانستم تا مدرک تحصیلی خویش را از پوهنتون پکتیا در رشته کمپیوتر ساینس بدست بیاورم.

سوال: زمانیکه در اجتماع با اشخاص تندrst مقابله می شوید چه احساس دارید؟

جواب: امتحانات الهی است زمانیکه یک شخص عضو بدن خویش را از دست می دهد در مقابل به همان اندازه خداوند متعال برایش صبر و استقامت نصیب می کند، خودم از بابت معلولیت هیچگاه احساس ناراحتی نداشته ام و معلولیت را نقطه ضعف نه، بلکه آنرا انگیزه برای تلاش و قوت می

سوال: نخست اگر خود را به خوانندگان مجله معرفی نمایید؟

انجنیر مسیح الله صبری هستم از ولسوالی صبری ولایت خوست و فعلاً باشندۀ شهر کابل می باشم که به اثر انفجار راکت از ناحیه هر دو پا معلول شده ام.

سوال: اگر در مورد نوع معلولیت تان معلومات بدھید؟

متأسفانه جنگ های چندین دهه اخیر و اشغال کشور توسط متجاوزین شوروی سابق، امریکا و متحده ایش قربانی های بیشماری از مردم افغانستان گرفت، که در اثر آن شهروندان کشور یتیم، بیوه، معلول و مهاجر گردیدند، قسمیکه شما مادرزادی می باشند، بنده هم از جمله معلولین می باشم که به اثر انفجار راکت هر دو پاهایم معلول شده است.

سوال: شما فرمودید معلولیت به دو نوع است، علل و عوامل این گونه معلولیت را در چه می بینید؟

جواب: بر این موضوع همه ما ایمان و یقین کامل داریم که تقدير خیر و شر از جانب خداوند متعال است، پس داد و گرفت همه از جانب اوست، قبلًا هم یادآوری نمودم که طی چندین دهه جنگ

همچون کلمات باعث ناراحتی و مایوسی هر معلول می شود.

باید بگوییم معلولیت محدودیت و ناتوانی نیست بلکه در کشور معلولین زیادی وجود دارد که استعداد و توانایی شان به مراتب بیشتر از افراد صحتمند هستند. ما معلولین هم داریم که مداراها و افتخارات بزرگی را در رقابت های مختلف با افراد تندرست به دست آورده است، بناءً معلولیت را محدودیت نشمارید.

سوال: پس با در نظرداشت پاسخ شما، استفاده کدام کلمات و القاب به قشر معلولین مناسب است؟

جواب: در این شکی نیست وقتی شخصی یک عضو جسم خویش را از دست می دهد، طبعاً با مشکلات و ناراحتی های رویرو می شود اما بهتر این خواهد بود تا بجای کلمات و القاب نامناسب از الفاظ انگیزشی همچون توانمند، دلیر، قهرمان و شجاع استفاده نماییم تا سبب روحیه بخشی به آنان شوند.

سوال: ورزش ضامن سلامتی انسان است به خصوص به کسانی که معلول هستند برای معلولین کدام نوع ورزش را توصیه می کنید؟

جواب: بدون شک معلولین بیشتر از اشخاص تندرست نیازمند ورزش هستند پس به عنوان یک معلول توصیه ام به آنها دچار معلولیت جسمی و روحی هستند باید در بخش های ورزش کنند که به وجود شان صدمه وارد نکند.

سوال: مساعدت های نقدي ماهانه که از سوی وزارت امور شهدا و معلولین برای تان پرداخت می گردد، تا چه اندازه مشکلات اقتصادی تان را حل می تواند و همچنان با استقرار نظام امارت اسلامی

بینم.

سوال: شما منحیت یک معلول وضعیت معلولین را چگونه می بینید؟

جواب: طی دو دهه اخیر در افغانستان قسمیکه لازم بود، توجه خاصی در راستای بهبود زندگی و امرار معیشت افراد دارای معلولیت صورت نگرفته است، جز اینکه شمار زیاد هموطنان عزیز ما در همین دو دهه دچار معلولیت گردیدند و آمار و ارقام معلولین افزایش چشمگیری داشته است.

طوریکه همه می دانیم معلولین از آسیب پذیرترین قشر جامعه هستند از لحاظ اقتصادی، اجتماعی و روانی بیشتر در معرض خطر قرار می گیرند و خواست ما از وزارت امور شهدا و معلولین اینست تا به این قشر زمینه رفاه اقتصادی، اجتماعی و در راستای بهبود زندگی آنها تلاش بورزند.

سوال: برخورد مردم را با معلولین چگونه ارزیابی می کنید؟

جواب: خوشبختانه شهروندان شهر کابل رویه نیک و حسنی با معلولین داشته و معلولین خود را حمایت میکنند ما از اخلاق و صداقت مردم افغانستان به خصوص مردم کابل قلب اظهار سپاس و قدردانی می کنیم. همچنان امیدوارم که شهروندان ما معلولین خود را بیشتر حمایت کنند و مورد تشویق و ترغیب قرار دهند.

سوال: از نظر شما استفاده واژه های همچون؛ معلول، ناتوان و بیچاره به این قشر چقدر آسیب روحی و روانی وارد می کند؟

جواب: بدون شک در برخی از مناطق کشور این فرهنگ ناپسند وجود دارد که برای معلولین از کلمات زشت و منفی گرا استفاده می شود که کاربرد

شهدا و معلولین قابل قدر است که خوشبختانه در قسمت ثبت و راجستر ایتم، خانم‌های بیوه و معلولین و پرداخت مساعدت‌های نقدی ماهانه سهولت‌های زیاد را ایجاد نموده‌اند، ضمن پرداخت مساعدت‌های نقدی ماهانه به ایتم، خانم‌های بیوه و معلولین به آنان در هماهنگی با مؤسسات و نهاد کمک رسان خوشبختانه هر روز شاهد توزیع مواد خوراکی و غیر خوراکی و همچنان پول نقد به آنان در مرکز و ولایات هستیم.

سوال: پیام تان به معلولین کشور چیست؟
همه می‌دانیم که کشور ما چندین دهه با مشکلات و چالش‌های جدی روبرو بود و بخاطر رهایی از این همه مشکلات باید دست به دست هم داده در آبادی و ترقی کشور سهیم شویم و پیام من به عنوان یک فرد معلول اینست که هیچگاه معلولیت خویش را محدودیت و مایوسی نشماریم و باور داشته باشیم که هر فرد با سعی و تلاش می‌تواند به آرزوی‌های خویش برسد.

در کشور چه تغییراتی در راستای ارایه خدمات به معلولین بوجود آمده است؟

جواب: با روی کار آمدن امارت اسلامی تغییرات بی‌پیشینه‌ی در این وزارت در قسمت پرداخت مساعدت‌های نقدی ماهانه برای یتیمان و افراد دارای معلولیت بوجود آمده است. به طور مثال در اداره قبلی پرداخت حقوق نظر به رتبه نظامی بود، که متاسفانه آن‌عده کارمندان دولتی که رتبه نظامی بلندتری داشتند حقوق بیشتری را نیز دریافت می‌نمودند و حقوق معلولین عادی خیلی ناچیز بود، اما خوشبختانه با روی کار آمدن نظام اسلامی در کشور در راستای پرداخت مساعدت‌های نقدی ماهانه توجه خاص صورت گرفته و تعادلی به میان آمد که بر اساس نوع معلولیت و اعضای معلول شخص، مساعدت‌ها پرداخت می‌گردد و حق به حقدار می‌رسد.

همچنان امارت اسلامی به معلولین مادرزاد و حوادث طبیعی که واقعاً مستحق هستند نیز حقوق پرداخت می‌کند که در نظام قبلی این نوع معلولین از مساعدت‌های نقدی ماهانه محروم بودند.

سوال: خدماتی را که وزارت امور شهداء و معلولین به افراد دارای معلولیت ارایه می‌نماید آنرا چگونه ارزیابی می‌کنید؟

جواب: در مقایسه با اداره قبلی، با حاکمیت نظام اسلامی در کشور تغییرات قابل ملاحظه در راستای ارایه خدمات به معلولین بوجود آمده است به گونه مثال آمریت‌های که در ولایات به این قشر نیازمند مصروف ارایه خدمات بودند به ریاست‌ها ارتقا نمود.

اجرآت و کارکردهای رهبری و مسئولین وزارت امور

لشکر او ادب

له الله پاک ﷺ خخه غوبنتل په ژپا بېل کيف لري
الله ﷺ ته عجز او زاري د دعا بېل کيف لري

چي مخامخ دي دېمنان وي دالله ﷺ او رسول ﷺ
د پاک اسلام لاره کي گرمە غزا بېل کيف لري

لیده کاته کړه هر مؤمن سره په بنو اخلاقو
د خاص ملګرو سره کلکه وفا بېل کيف لري

چي حریفان دي انتظار وي ناكامي په هيله
داسي حالت کي نو بيا لویه بريا بېل کيف لري

دېر محبین ي جدایي کي ستريگي سري گرځوي
«هيله من» پوه شوم چي وصال د آشنا بېل کيف لري

دکونډو بورو یتیمانوبه ډېرخيال ساتې
په دې مظلومو او خوارانو به ډېر خيال ساتې

تاسره تيرې پي خواري کړي دوي ډېرې ډېرې
د دغو تولو هېوادوالو به ډېر خيال ساتې

دلته هرڅوک ډېرڅوريدلى کېيدلى ګوره
د څورېدلو افغانانوبه ډېر خيال ساتې

ځای دې د ناستې نه وو دوي به ساتلي کورې
ستاسو د تولوغم خوارانو به ډېر خيال ساتې

کړه د شهيد په مور او پلار باندي همیش پوبنتنه
تل په کورو د شهیدانو به ډېر خيال ساتې

چي درنه هيرنشي زاره مجاهدين مشرانو
د مخکنيوطالبانوبه ډېر خيال ساتې

مطیع الله چي نصیحت وکړخفه پري نشي
د لارښو ونکو شاعرانو به ډېر خيال ساتې

SHAHEED Magazine

MMD.gov.af

@MMD.gov.af

717

